

RÁ MUDI RA CORINTIO

RÁ MUDI CARTA RA APOSTOL

NSAN PABLO BI 'YOPABI YA

GAMFRI ME CORINTO

Ra apostol Pablo opabi ya gamfri me Corinto

¹ Nugui drá Pablo, Ajuq go rá paha'q pa bi zoncagui pa drá apostolgui ma zi Hmuhu ra Jesucristo. Nugui ne ra cu Soste dí op'a'ihe nuna ra carta,

² nú'ahu gyá gamfrihu guí 'buhabu Corinto. Nu'ahu bi zohn'ahu Ajuq pa gá camfrihu ma zi Hmuhu ra Jesucristo, ne bi 'uec'ahu de ja ya ts'oqui pa go gui pepabihu'q, ne bi t'axca ri mfenihu mahyegui con gatho nú'u 'buh habuhraza ri xøcambeni'q. Nú'q ma zi Hmuhu drí xøcambenih go guet'q ri xøcambeni nehe'u.

³ Ajuq ma Dadahu ne ma zi Hmuhu ra Jesucristo da jap'a'ihu ne da max'ahu pa gui 'buhu te rá 'ñentho.

Ya japi xa thani po ra Zidada Jesucristo

⁴ Nzantho dí umba njamadi Ajuq por gue'ahu, ngue'q nu'q co rá hñoja'i xa pøhø'ihu po ra Zidada Jesucristo.

⁵ Ajuq xa jap'a'ihu ndunthi ngue'q xcá camfrihu ra Zidada Jesucristo, hangue xa 'ra'ahu ra ts'edi pa guí ñahu de rá noya'q, ne xa 'ra'ahu ndunthi rá hogu mfadi'q nehe.

⁶ Nubya ri hnequi gue xcá camfrihu xá hñogatho nú'q dá xi'ahe de ra Zidada Jesucristo.

⁷ Hangue nubyá hinte grí 'bεh₧ de gatho ya hoga japi nú'₧ ri 'racj₧ Aju₧, ne guí tø'mh₧ nú'₧ ra pa stua yopa pengui ma Zidadah₧ ra Jesucristo.

⁸ Nú'₧ go gue'₧ ma da su'a'ih₧ asta ra pa'₧ rá gats'i ri teh₧ de guecuja ra ximhai, pa hinda za to da m₧ gue nu'ah₧ guí tuh₧ ra ts'oqui nu stua yopa pengui ma Zidadah₧ ra Jesucristo.

⁹ Aju₧ nzantho øt'a gatho nú'₧ xa m₧, y nú'₧ go gue'₧ xa huahn'ah₧ pa gui 'b₧h₧ co ma zi Hmuh₧ ra Jesucristo rá T'₧'₧.

Ya gamfri 'rama'na'ñō beni

¹⁰ Zi cuh₧ dí bante'ih₧ de rá thuhu ma Zidadah₧ ra Jesucristo gue da 'nat'a gui mañh₧, pa da 'ñotho ya hegue de gue'ah₧. Nu'₧ gui 'yøth₧, 'b₧h₧ mahyegui co 'nada ra mfeni ne 'nada ra jamfri.

¹¹ Dí xi'ah₧ njab₧ ma zi cu'ih₧ ngue'₧ xa xicagui nú'₧ ja te yá njaui ra nju Cloé gue ja ra ora grí ntunseh₧.

¹² Dí xi'ah₧ njab₧ ngue'₧ 'ra de gue'ah₧ guí mañh₧ njaua: "Nugui drí dëna ra cu Pablo", ha nu ma'ra guí eñh₧: "Nugui drí dëna ra cu Polo", y nu ma'ra guí eñh₧: "Nugui drí dëna ra cu Pedro", ha nu ma'ra guí eñh₧: "Nugui drí dëna ra Zidada Jesucristo."

¹³ ¿Ha gue hingue gatho'ih₧ guí dënh₧ ra Zidada Jesucristo? ¿Ha gue bi du ja ra pont'i ra Pablo po rá ngue'ah₧? ¿Ha gue xcá nxisteheh₧ de ja rá thuhu ra Pablo? Hina.

¹⁴ Dí umba njamadi Aju₧ gue nugui hønsø ra cu Crispo ne ra cu Gayo stá xi'tsi de gue'ah₧, y hinto ma'na stá xi'tsi.

¹⁵ Hangue hinda za gui mañh₧ gue xcá nxisteheh₧ de ma thuhuga.

16 Nehe dá xi'tsa nū'ʉ ya mengu de ja rá ngu ra cu Teba. Pe de guehni hinstá xi'tsa ma'ra.

17 Ra Zidada Jesucristo himbá pencagui pa ga øt'a ra sistehe, nu'á bá pencagui pa ga māŋga ra māca noya. Pe hindí mā co 'raya noya xi mahotho nū'ʉ de ma mfādise, pa hinda t'ena gue xi ja ma mfādi ne da gamfri ya ja'i hōnse co ma hoga noya. Nugui dí ne da gamfri'ʉ hōnse po nū'ą ra du bi thogui ra Zidada Jesucristo ja ra pont'i.

Ra ts'edi ne ra mfādi de Ajuə go ma zi Hmuħħa ra Jesucristo bi 'ñutcahu

18 Nujá dí māñħħa gue bi du ra Zidada Jesu ja ra pont'i pa ga mpøħħħħa, ha nu'ʉ tó'o hingui camfri'a ma da 'medí'ʉ ngue'ą māñ'ʉ gue hinte ri muui nū'ą dí māñħħa de rá du ra Zidada Jesucristo. Pe pa nūjħa stá mpøħħħħa ri muui, ngue'ą go gue'ą hanpa rá ts'edi Ajuə.

19 Māŋga njaua ja ra Māca T'lofo:
Ma ga huatuabi yá mfādi ya bāmhyā,
ne ga hacuabi yá mfeni ya nimfeni.

20 ¿To'o nū'ą ra bāħmyābya? O ¿to'o nū'ą xi ja rá mfādi? Ne ¿to'o nū'ą pādi gatho te ja mapaya? Jo'o, ngue'ą ja rá thandi Ajuə hinte ri muui yá mfādi ya ja'i.

21 Ngue'ą ya ja'i masque xi ja yá mfādi, hinxa za hanja da bādi'ʉ Ajuə. Pe Ajuə rá paha'ą da pøħħ nū'ʉ to'o da gamfri nū'ą ra noya dí māñħħa, masque nū'ʉ ya bāmhyā ena gue hinte ri muui nū'ą dí māñħħa. Pe Ajuə xi ja rá mfādi hangue bi 'yøt'a njabħa.

22 Ya xodyo nzantho adi da t'utua 'nara nt'udi, y nuya griego hōnse ra mfādi honi,

23 pe nuju dí mañhu de ra Zidada Jesucristo nú'q bi tho ja ra pont'i. Y guehna 'nara mfe'tse pa ya xodyo, ne nú'u hingyá xodyo ena gue hinte ri muui nú'q dí mañhu de rá du ra Zidada Jesucristo.

24 Pe núju xa huancahu Ajuq, gue dyá xodyohu gue hindyá xodyohu, gathoguihu dí pahu gue ma zi Hmuhu ra Jesucristo bi hñanpa rá ts'edi ne rá mfadi Ajuq pa bi pohøguihu.

25 Ajuq ma'na ja rá mfadi ne ma'na ja rá ts'edi de gatho ya ja'i, masque eñ'u gue hinte ri muui nú'q ra du bi thogui ra Zidada Jesucristo ja ra pont'i.

26 Zi cuhu, pahu gue nu'ahu xa huahn'ahu Ajuq, masque hinga ndunthi de gue'ahu guí pe'tshu ra mfadi de ra ximhai, ne hinga ndunthi de gue'ahu guí hahu ra ts'utbi, y ne hinga ndunthi de gue'ahu guí pe'tshu 'nara danga nsu.

27 Ajuq bi huahna nú'u hinte yá fadi de guecua ja ra ximhai pa da 'betuabi yá tsa ya bamhyu. Ajuq bi huahna nú'u hingui haq ra ts'ediua ja ra ximhai pa da 'betuabi yá tsa nú'u haq ra ts'edibya.

28 Ajuq bi huahna nú'u hinte ri muui ja ra ximhai ne nú'u xi ya t'utsa, ne nú'u to'o ni ts'u yá nsu otho, pa da 'betua yá tsa nú'u to'o pe'tsa yá nsu,

29 pa njabu hinto da 'ñets'i ja rá thandi Ajuq.

30 Ajuq go gue'a bi 'yøt'e pa dá 'nathohu co ra Zidada Jesucristo, ngue'a nuse Ajuq go gue'a bá pehni'q pa bi 'ñutcahu rá mfadi Ajuq, ne bi hñasca ma ts'oquihu, ne bi t'axca ma mfenihu pa bi za dá 'buhu xá hño ja rá thandi Ajuq.

31 Ajuq bi 'yøt'e njabu pa da nja ngu nú'q xa nt'ofo ja ra Maca T'ofo habu ena: "Nu'q tó'o ne da 'ñets'i, dá 'ñets'i, pe de nú'q xa 'yøt'a Ajuq, hingue

de nú'q̃a xa 'yøt'asε."

2

Ra apostol Pablo bi ma de ra Zidada Jesucristo ne de rá du

¹ Zi cuh̃a, nugui nu ndá mab̃a pa dá zo'ah̃a de rá noya Ajuq̃a, hindá zo'ah̃a co 'raya d̃anga noya xá hñei, nixi co ndunthi ra mf̃adi de guecsehe.

² Pe nu de nduá 'b̃ep̃a, dá ja dá zo'ah̃a h̃onse de ma Zidadah̃a ra Jesucristo nú'q̃a bri pont'a ja ra pont'i ne bi tho, ne hindá zo'ah̃a de ma'n'a ra noya.

³ Nu ndá zo'ah̃a mi otho ma ts'edise, ne mi 'racagui ndunthi ra ntsu pa ga ña, asta ndrí huat'i.

⁴ Hindá ne dá zo'ah̃a co ra mf̃adi de ra ximhai pa gá camfrih̃a, nugui dá zo'ah̃a co rá ts'edi ra Maca Ndahi.

⁵ Dá zo'ah̃a njab̃a pa bi za gá camfrih̃a co rá ts'edi ra Maca Ndahi, hingue ngue'a gá 'yødeh̃a yá mf̃adi ya ja'i.

Ajuq̃a utcaguih̃a tengu rá 'm̃ai'q̃a co rá ts'edi ra Maca Ndahi

⁶ Nú'u to'o xa ze yá jamfri dí zofohe co ra mf̃adi pe nura mf̃adi'q̃a go bra 'ñehe de Ajuq̃a, hingue de ra ximhai, nixi de yá mf̃adi ya nda nú'u ma da uadi da thogui.

⁷ Dí m̃añhe de nú'q̃a bi 'yøt'a Ajuq̃a pa bi za dá mpøhøh̃a ne ga tsøñh̃a ja rá nsunda'a. Y nú'q̃a dí m̃añhe go gue'a ra hoga mf̃adi xqui beni Ajuq̃a desde ante da nja ra ximhai, ne himi fadihma, pe nubyá ya xa 'ñutcah̃a.

⁸ Ni 'na de nuya nda de ja ra ximhai himbi bødi nuna ra mf̃adi xa 'racj̃a Ajuq̃a, ngue'a nu'b̃a xa

badi'ʉ, hinxha hyohmə ja ra pont'i numa Zidadahʉ xá nsunda.

⁹ Bi nja ngu nū'ɑ xqui t'ofo ja ra Macea T'ofo habʉ ena:

Ni 'nara ja'i himbi za bi hyandi, nixi bi 'yøde, nixi bi zo rá mfeni tengu rá 'mʉi de ja rá ñəni Ajua, ne hinto xa bədi gatho nū'ʉ ya japi xa beni da umbabi nū'ʉ to'o ri mədi'ɑ.

¹⁰ Y nujú, Ajua ɿ 'ñutcaguihʉ gatho nuya t'øt'eya po rá ts'edi ra Macea Ndahi, ngue'ɑ nura Macea Ndahi go gue'ɑ pədi xá hñō gatho, ne asta pədi gatho nū'ɑ te benga Ajua.

¹¹ Ni 'nara ja'i hingui tsa da bətua rá mfeni ma'na rá miqu'eui, ngue'ɑ cada 'na go pədisə tengu rá mfeni. Njabutho nehe ni 'na hinto pətua rá mfeni Ajua. Nura Macea Ndahi ha, go gue'ɑ patuabi rá mfeni Ajua.

¹² Y nura Macea Ndahi'ɑ xuá məncahʉ pa da 'ñutcahʉ gatho nuya hñō ri 'racjʉ'ɑ, y hingo dí hamfʉ rá mfədi ra ximhai pa ga pəhʉ nuya hñō'ʉ.

¹³ Nuje dí udihe ngu nū'ɑ utcahe ra Macea Ndahi, hindí udihe co ma mfədisəhe. Nú'ʉ to'o pe'tsa ra Macea Ndahi ja yá coraso, dí utuabihe co ya noya nū'ʉ 'racaguihe ra Macea Ndahi.

¹⁴ Pe nū'ɑ ra ja'i hinxha gamfri Ajua hingui həni nū'ɑ udi rá Macea Ndahi Ajua, ngue'ɑ beni'ɑ gue hinte ri muui. Ne hingui tsa da bədise'ɑ, ngue'ɑ mahyonи go da 'ñutuabi ra Macea Ndahi pa da za da bədi'ɑ.

¹⁵ Pe nu'ɑ tó'o xa gamfri Ajua ne pe'tsa ra Maca Ndahi ja rá coraso, nū'ɑ ha, pədi xá hñō gatho nū'ʉ ya nt'udi'ʉ, ne pədi nda'ɑ ra hñō y nda'ɑ ra 'ñʉ. Pe

nu'a tó'o hingui pe'tsa ra Macea Ndahi, hingui tsa da xipabi te gra 'mhi'a.

16 Enga ja ra Macea T'ofo: ¿To ja gue'a xa bátuabi rá mfeni ra Zidada? O ¿to ja gue'a xa za xa 'ñutuabi te da 'yot'e'a? Jo'o. Pe nujabya ha, dí patuahá rá mfeni ma Zidadahá ra Jesucristo.

3

Ra apostol Pablo ne ra Apolo mahyegui yá mafi Ajua

1 Zi cuhá, dá zo'ahá ngu ts'ofo nú'á hints'á xa ze yá jamfri, ngu ya t'ubátsi hinte yá fáditho, ngue'a himbi za dá zo'ahá ngu 'raya cu nú'á paði xá hño nú'á ya nt'udi udi ra Macea Ndahi.

2 Dá zo'ahá 'ramats'á ngu 'raya zi bátsi nú'á tsátho, ngue'a himbi za dá xi'ahá ya noya xá hñei, ngue'a mi otho ndunthi ri mfádihá, y asta nubyá hinxa za stá xi'ahá gatho.

3 Ngue'a nu'ahá guí ñt'athohá ngu nú'a ñt'a nú'á hingyá gamfri, ngue'a gyá ndustehá, ne gyá necatsuihá, ne gyá necatuhnihá. Hangue por gue'a hinxcá 'ueguethohá de ja ya ts'oqui, ngue'a guí 'yohá ngu nú'á hinxa gamfri Ajua.

4 'Ra de gue'ahá guí eñhá: "Nugui drí dëna ra cu Pablo", ha nu ma'ra guí eñhá: "Nugui drí dëna ra cu Polo". Xi de guí mañhá njabu, ¿ha gue hingui ñthá ngu nú'á ya ja'i hingyá gamfri?

5 Xi ¿te ma 'bëfi dí pëfi? Y ¿te ma 'bëfi pëfi ra cu Polo? Nugui ne ra cu Polo dyá 'begothohe de Ajua, ne go guecaguihe dá zo'ahe pa gá camfrihá. Nugui ne ra cu Polo, cada 'na de guecje dí pëfihe ra 'bëfi xa 'racaguihe Ajua.

6 Nugui go rá mudi dá zo'ahh de rá noya Ajuq, ha nura cu Polo go xa su'a'ih asta nubya, pe nu'q tó'o xa 'ra'ahh ra jamfri, go guesehe Ajuq.

7 Hangue ni guequi ni ra cu Polo hinda za te ga pehe de guecsehe. Nu Ajuq go gue'q ja rá ts'ɛdi pa xa japi xa te ri jamfrihh.

8 Hangue guí njahh ngu 'nara huqhi habh stá mpehe, nugui go stá pot'i, ra cu Polo go xa 'ñunthe. Hangue ngu ra mot'i ne ra 'ñunthe, Ajuq ma da gutcahe ngu nú'q stá pefihe.

9 Nuje dyá mefihe de Ajuq, ha nu'ahh guí njahh ngu 'nara huqhi habh ri mpefi'q.

Ne guí njahh ngu 'nará hoga ngu Ajuq ri ju'tsuabi.

10 Nugui go dí nja ngu 'nara hoga hyocangu dá ju'tsua rá ua ra ngu, gue'q ra 'befi bi 'racagui Ajuq, ha nu ma'na go juxa ra jaðo. Pe cada 'na mahyoni da jamasu nú'q pefi.

11 Ngue'q otho ma'na ra cimiento da za dra juts'i, honse nú'q ya ja, y nura cimiento'q go guese ma zi Hmuh ra Jesucristo.

12 'Bh to'o da guts'i de mañq nú'q ra cimiento ya ja, pe'tsi da beni xá hño ua da guts'i dega oro o dega t'axi o dega hoga do, o ua da guts'i dega za o dega xot'o o dega xithi.

13 Cada 'na de ya gamfri ma da hnequi rá 'befi'q, ngue'q nú'q ra pa de ra nsuca uenda gue'bh ma da fadi tengu rá 'befi cada 'na. Nú'q ra pa'q ma da nzø ra tsibi, y nuni ja ra tsibi ja ma dra tsapabini rá 'befi cada 'na nú'q xa mefi.

14 'Bh 'na to'o bi hoca rá 'befi mañq de ra cimiento ne hinda zat'a nurá 'befi'q, nu'bh nú'q to'o bi hoca nura 'befi'q ma da hñanga rá thaqha.

15 Pe nu'bá 'na xa mpefi ne nurá 'befi'qa ma da zat'i, nu'bá hinda ma da t'umbabi rá thaqha. Hinte ma da hñani, ngue'qa bi zat'a nú'qa xqui mefi, pe nu'á ma da mpoho, nja ngu nú'qa to'o bi tho ra nzat'i ne bi 'bedi gatho nú'qa xqui mefi.

16 ¿Ha gue hinguí pahu gue nu'ahu go gue'ahu rá nija'ihu Ajuq, y nurá Maca Ndaqhi'qa 'bui ja ri corasohu?

17 'Bu'na to'o da huatua rá nija Ajuq, nu'bá Ajuq da huati'qa nehe, ngue'qa rá nija Ajuq xi xá nsunda. Ne go gue'a'ihu nurá nija'qa.

18 Osti ma da hya'ahu ri mfenihu gue gyá bahmyah. 'Bu'na de gue'ahu guí beñhu gue xi guí pe'tshu ra mfaqdi, y nu'bá nura mfaqdi'qa go de nuna ximhai, 'yothu ra uenda gue 'besthó hinte guí pahu, pa njabu haq, da za gui pe'tshu nú'qa xi ra hogu mfaqdi brí 'ñnehe de Ajuq.

19 Ngue'qa pa ja rá thandi Ajuq 'besthó hinte ri muui nú'qa ra mfaqdi de ra ximhai. Hangue enga ja ra Maca T'ofo: "Ajuq xi patuatho yá mfeni ya bamhyq de ra ximhai gue nu'á hatetho, hangue co yá mbamhyq ri 'medise'u."

20 Nehe xa t'ofo njaua: "Ajuq padi gue hinte ri muui nuyá mfeni ya bahmyu."

21 Hangue ogrí 'ñets'ihu guí 'ñneñhu gue grí denhu 'na o ma'nu, ngue'qa gatho nú'u to'o xa mpefi con gue'ahu go pa ri hñohu.

22 'Bu rá 'befi ra cu Pablo, 'bu rá 'befi ra cu Polo, 'bu rá 'befi ra cu Pedro, gatho pa ri hñohu. Nu'ahu gatho go o ja ri 'yehu pa ri hñohu, ra ximhai, ra te, ra du, gatho nú'qa ja mapaya ne nú'qa bra 'befa.

23 Y nu'ahu guí ohu ja rá 'ye ma zi Hmuhu ra Jesucristo, y ma zi Hmuhu ra Jesucristo go o ja rá

'yε Ajuq.

4

Nú'q bi thogui ya apostol jayá 'bεfi

¹ Dí nehe gui pah^u gue nuje yá m^efiguihe ra Zidada Jesucristo, ne dí ubihe nú'q̄ xa 'ñutcahe Ajuq̄ nú'q̄ xqui beni maya'b^u ne himi fadihm^q.

² Hangue mahyoni ga mañhe gatho nú'q̄ xa 'ñutcahe Ajuq̄, ngue'a go yá m^efiguihe'a.

³ Nugui hingui tu ma m^{ai} de gatho nú'q̄ guí mañh^u de guequi, nixi nú'q̄ mang^a ra ts'^utbi de guequi. Nixi nugaguis^e hindí ena gue dí 'yo xá hñō.

⁴ Masque nugui dí beni gue xá nt'axi ma mfeni, pe hingue por gue'a ma da hm^q gue hinte dí tu. Nura Zidada go gue'a ma da hñabg^a nguenda'a.

⁵ Hangue ogo guí hamp^u nguenda te øt'a ri miq'ueih^u, ngue'a ma dua yopa peng^a ma Zidadah^u ra Jesucristo, y nu'b^u nú'q̄ ha, ma da hñabgah^u nguenda. Ne nu'q̄ go gue'a ma da japi da hnequi gatho nú'q̄ xa t'øt'e mant'agui. Ne ma da m^{aq} gatho nú'q̄ te xa beni ja yá mfeni ya ja'i. Y nura pa'a Ajuq̄ ma da 'ñe'tsua rá nsu ngu rí 'ñepabi cada 'na.

⁶ Zi cuh^u, núna stá xi'ah^u stá m^{aq} de guequi ne de ra cu Polo, pa njab^u gui pah^u nda'a rí 'ñepi gui 'yøth^u. Nuje hindrí ueñhe rá 'bεfi Ajuq̄. Hangue gui njah^u nehe hingui nueñh^u 'nara cu. Stá xi'ah^u njab^u pa gui 'yoh^u ngu mang^a ra M^aca T'ofo, pa njab^u hingui 'ñe'tsuah^u yá nsu 'ra, ha nu ma'ra go gui u^utsah^u.

⁷ ¿Hanja grí 'ñets'i^u? Xi gatho nú'q̄ te guí pe'tsh^u, ¿ha gue hingo xa 'ra'ah^u Ajuq̄? Nu'b^u go xa

'ra'ahq'a, nu'bq ñhanja grí 'ñets'ihq? Njabq ja ra uenda hingo xa 'ra'ahq'a.

8 Nu'ahq 'ñena hinte grí 'behq, 'ñena ya guí pe'tshq gatho nú'a guí hoñhq, ya ngu grí 'ñet'a ndahq, ha nuje go xcá hyegaguiheua, 'ñena hinte drí muihe. Xi dí nehmah gue ya xcá ndahmah, pa njabq ga ndahmah mahyegui.

9 Nuje dyá apostolhe, dí beni gue Ajuq xa hñuxcahe ngu 'raya ja*'i* nú'u hinte ri muui, ne xa secuabi pa da tho ja yá thandi gatho ya ja*'i* ne ja yá thandi yá εnxε Ajuq.

10 Nuje t'engaguihe gue dyá 'bemfenihe ngue'q dí pepabihe ma zi Hmuh ra Jesucristo, ha nu'ahq xcá bensehq gue xi gyá bamhyah de rá noya'q. Nuje xa t'enje gue othoguihe ra ts'edi, ha nu'ahq guí beñhq gue xi ja ri ts'edihq. Ne guí beñhq gue xi t'e'ts'a ri nsuhq, ha nuje xi dyá t'utsahe.

11 Asta nubya xi dí sufrihe nts'edi, dí thohe ra thuhu ra nduthe ne ra 'ñahhe. Nabgaguihe ya ja*'i*, ne hindí pe'tshe 'nara ngu nú'q dua metihe.

12 Xi dí thohe ra nzabi pa dí hoñhe nú'q dí tsuhe nehe. Nura ora dí øhe tsanje ya ja*'i*, nuje dí aphe Ajuq por gue'u. Y ra ora øtcahe ra nts'omai'u, gatho dí tsetathohe.

13 Nura ora ñama'ñu ya ja*'i* de guecje, nuje dí zofohe co ndunthi ra t'equ'e*ei*. Pe nuje pa ja yá thandi'u dí njahe ngu ra paxi xa føtbu hinte ri muui, ngue'q pa gue'u xá nts'oje.

14 Hindí op'ahq nuya ya noya pa ga 'be't'a ri tsahq. Dí op'ahq pa ga zo'ahq ngue'q pa guequi ja ra uenda ma hmaca batsi'ihq, ngue'q go dá xi'ahq rá noya Ajuq.

15 Masque gri pe'tshu 'r^{et}'a 'mo nú'u to'o di u't'ahu de ma zi Hmuh ra Jesucristo, pe sehegui go rá mudi dá hq'ts'ahhbu rá noya Ajuq pa gá camfrih ma zi Hmuh ra Jesucristo, hangue nugui ja ra uenda go drá dada de gue'ahu.

16 Hangue dí bante'ihu gui tengaguihu ma 'mai.

17 Hangue dá pehn'ahhbu ra cu Timu nú'q ma hmaca t'u de ja ra jamfri, ne nu'á 'yo xá hñó ja rá thandi ra Zidada. Y nu'á go gue'a ma da yopa ben'ahu tengu ma 'mai ja ra Zidada Jesucristo. Guet'atho dí udi nehe haburaza de ja ya nija.

18 Pe nu 'ra de gue'ahu xi xa ñuxa ri mfenihu dega nt'ets'i, guí hu ri muhu gue hinga ma ga yopa penguinibu ga c'q'ts'a'ihu.

19 Pe nugui dí beni ga mabu 'bestho pa ga c'q'ts'ahu ma'n'a'qui 'bu njabu rá paha ma Zidadahu. Nu'bá hq, ga padi ua xi hq ra ts'edi nú'u 'yobu ri 'ñets'i, o honse 'yobu mantho.

20 Ngue'q nu'q tó'o da mepa Ajuq, mahyoní di hanpa rá ts'edi pa da za te da mefi, hingue da mantho.

21 ¿Nda'q guí nehu, ga mabu ga zo'ahu dega cue, o ga zo'ahu dega hmate?

5

Ra nthanga nguenda de 'nara gamfri nú'q bi 'yot'a ra ts'oqui

1 Xa fadi xá hñó gue 'nara cu de gue'ahu xa guxa rá home ne 'buhui ngu rá 'behñq. Pode nixi nú'u hingyá gamfri hingui ot'a njabu.

2 ¡Pe nu'ahu xcá pah ne grí 'ñets'ihu guí eñhu gue guí 'buhui xá hñó! ¡Rí 'ñep'a'ihu xa du ri muhu

hmah_a ne ya xcá hñacjhmah_u nú'q to'o øt'a nú'q
ra ts'oqui'q!

³ Nugui masque hindí 'bui con gue'ah_u, pe numa
mfeni 'bui con gue'ah_u, y ja ra uenda dí 'bui con
gue'ah_u. Hangue nugui ya stá beni te ma ga øt'e
co nú'q to'o øt'a nú'q ra ts'oqui'q.

⁴ Hangue 'yøth_u nú'q ma ga xi'ah_u. Gue da
muntsh_u de rá thuhu ma Zidadah_u ra Jesucristo,
y numa mfeni ma da 'mai con gue'ah_u, ne rá ts'edi
ma Zidadah_u ra Jesu ma da 'mai con gue'ah_u.

⁵ Ne 'yent'uah_u ja yá 'ye ra ts'ondahi nú'q ra cu'q
øt'a nú'q ra ts'oqui'q, pa da thogui ya ts'othogui ja
rá ndo'yo, pe nurá te'q da mpøhø nura pa'q stua
yopa penga ma Zidadah_u.

⁶ Hanja grí 'ñets'ih_u guí eñh_u gue guí 'buh_u
xá hñ, ha 'na de gue'ah_u øt'a nú'q ra ts'oqui'q.
Ngue'q nu'q nja ngu ra levadura masque 'na zi tui
pe ri ntsini gatho ja ra arina ora dra thants'i.

⁷ Hangue hñacj_u nú'q ra ts'oqui'q ne gatho nú'q
nguí øth_u ja ri ndaxjua 'muh_u, pa njab_u da za gui
'buh_u co 'nara 'ra'yo 'mai. Ngue'q nu'ah_u ya guí
pe'tsh_u ra 'ra'yo 'mai por ma Zidadah_u ra Jesu-
cristo nú'q bi tho ngu 'nara zi deti nú'u tho de ra
ngo de ra pascua, pa njab_u bi gutca ma ts'oquih_u'q.

⁸ Hangue mahyoní ga 'uegueh_u de ma ndaxjua
'muh_u pa ga 'buh_u strá nt'axiguih_u. Nja ngu ya
xodyo mi øt'ango mi tsi ra thuhme nsi ra levadura,
necj_u nehe ngu ga ntsamgoh_u de ra pascua ne ga
tsih_u ra thuhme nsi ra levadura, nú'q gue'q ga
'uegueh_u de ya ts'oqui de ja ma mfenih_u ne de ja
ma 'muh_u.

⁹ Ja nú'q ma'na ma carta dá pehn'ah_ub_u ja
dá xi'ah_uni gue hingui ntsixh_u co nú'u to'o ya

'ñe'bəhñä, o nú'ü ya 'bəhñä ya 'ñedame.

10 Hingue dá xi'ahü gui 'uehü 'na'quitho de nú'ü hingyá gamfri ne ya 'ñe'bəhñä, o ya nduste, o ya be, o nú'ü to'o camfri ya c'oi. Nu'bü stá xi'ahü njabü, nu'bá mahyoní gui mahü de guecua ja ra ximhai.

11 Pe nugui nú'ä dá xi'ahü, hingui ntsixhü ni 'nara cu nú'ä dra 'ñe'bəhñä, o dra nduste, o nú'ä di camfri ya c'oi, o dra zante, o dra tixfani, o dra be. Nu'ü tó'o øt'a njabü dí xi'ahü gue hingui ho nixi gui ñuñhü con gue'ü.

12-13 Nujú hingo rí 'ñepi ga ha'mbahü nguenda nú'ü hingui o ja ma 'yehü, nu Ajuä go gue'ä da hñä'mba nguenda'ü. Pe nu'ahü mahyoní gui hñä'mbahü nguenda nú'ü o ja ri 'yehü, hangue dí xi'ahü gue gui hñacjü nú'ä to'o øt'e nú'ä ra ts'oqui'ä.

6

Ya gamfri ri nhyanthyä ja ya nzaya hingyá gamfri

1 'Bü 'na de gue'ahü guí pe'tshü 'nara tsüi co ma'na ra cu, ¿hanja guí paha 'bestho ja ra ts'utbi pa guí ñatehü co nú'ü hingyá gamfri? ¿Ha gue hingue 'nara 'betsa'ä? ¿Hanja hingo guí paha guí ñatehü ja ya cu?

2 ¿Ha hinguí pahü gue nújü dyá gamfrihü ma go ga ha'mbahü nguenda nú'ü hingyá gamfri? Nu'bü nújü ma ga ha'mbahü nguenda yá dänga t'øt'e'ü, nu'bá ¿ha gue hingo da za ga hañhü nguenda de nuya t'øt'e xi ya t'üqui?

3 ¿Ha hinguí pahu nehe gue ma ga ha'mbahu nguenda asta ya εnxε? ¡Xihmq de nuya t'øt'e de ra ximhai!

4 Nu'bu nu'ahu guí pe'tshu ya tshi co nuya t'øt'e de nuua ja ra ximhai, 'bestho guí paha guí ñatehu co nú'u hingyá gamfri ne hinte dri 'ñent'i con gue'ahu. Hingui ho njabu ngue'a nu'u hingui padi da hñq'mba nguenda ya cu.

5 Dí xi'ahu njabu pa gui 'bε ri tsahu ne pa ya hingui sigui gui 'yøthu. Xi de grí gathohu ¿ha gue jo'o ni 'na de gue'ahu nú'a di ja rá mfadi pa da za da hñq'ap'ahu nguenda de nú'a guí øthu?

6 Ha nu'ahu ora guí pe'tshu ya tshi co 'nara cu, 'bestho guí paha guí ñatehu co nú'u hingyá gamfri.

7 Hiní 'ñep'a'ihu gui ñapabihu 'na ngu ma'na co nú'u hingyá gamfri. ¿Hanja hingui tsetathohu nura ora t'ø't'ahu 'nara nts'o'mai, ne ora te fep'a'ihu?

8 Pe nu'ahu go gue'asehu guí ø'tuahu ra nts'o'mai ri cuhu, y asta guí pephu.

9 ¿Ha gue hinguí pahu gue ya ts'oja'i hindu ma da yat'a nuni mahets'i habu bí manda Ajuq? Odi ha'ahu ri mfenihu. Ngue'a gatho nú'u ri hñuxui ya 'behñq nú'u hingue xi yá 'behñq, ne gatho nú'u camfri ya c'oi, ne nú'u ya zinga medinthati, ne nú'u ya 'ñøhø ri hñuxui yá mi'ñøhøui, o ya 'behñq ri hñuxui yá mi'behñqui, gatho nuyá hindu ma da yat'a nuni mahets'i habu bí manda Ajuq.

10 Nixi ya be, nixi ya nduste, nixi ya tixfani, nixi ya zante, nixi nú'u ri mpe co ra nthate, ni 'na de gue'u hindu ma da yat'a nuni mahets'i habu bí manda Ajuq.

11 Ante gui camfrihu Ajuq ngui njahub nehe 'ra de gue'ahu. Pe nubyá ya xa t'axca ri mfenihu, ne

ya xa t'ec'a'ihh de gatho nuya ya ts'oqui, ha nubyá ya hinte ma ts'oqui guí tuhh ja rá thandi Ajuq po rá ts'edi ma Zidadahh ra Jesucristo ne po rá ts'edi rá Mäca Ndähi Ajuq.

Ga nsuhh xá hñó pa strá nt'axi ma ndo'yohh

¹² Da za ga beñhh gue dí pe'tshmähh ra ns^equi ga øthh nú'a go ga nehh. Pøde hg da za, pe hingue gatho rí 'ñepi ga øthh. Masque ja ra ns^equi ga øthh nú'a go ga nehh, pe hinga hophh ni 'nara t'øt'e da dacjh pa ga øthh.

¹³ Ra hñuni thoqui pa da ma mbo ra mäi, ha nura mäi ja pa ra hñuni. Pe gatho nú'h yoho, Ajuq ma da hñäcua yá 'befi'h. Numa ndo'yohh hinxa thoqui pa ga hñuxhh co ya 'behñä nú'h hingue xi ma 'behñähh, nixi ra 'behñä hinda hñuxui ma'na ra 'ñøhø nú'h hingue xi rá dame. Numa ndo'yohh xa hoca Ajuq pa ga pepabihu'h, y nu'h go gue'h supca ma ndo'yohh.

¹⁴ Nu Ajuq bi japi bi yopa nte rá ndo'yo ma Zidadahh ra Jesucristo, njabh nehe ma da japi da yopa nte ma ndo'yohh po rá ts'edi'h.

¹⁵ ¿Ha hinguí pahh gue numa ndo'yohh xa 'natho co ma zi Hmuh ra Jesucristo ngue'h stá cam-frih'h? Nujá ya dí 'nathohh co ma zi Hmuh ra Jesucristo, nu'bá ¿hanja da za ga hñuxhh co 'nara ts'o'behñä ne ga 'nathohh con gue'h nehe? Ni ts'h hinda za.

¹⁶ O ¿ha gue hinguí pahh gue nu'h tó'o da hñuxui 'nara ts'o'behñä ya bi 'natho rá ndo'yo con gue'h? Ngue'h enga ja ra Mäca T'ofo njaua: "Ra 'ñøhø co rá 'behñä, gue'h ya ri 'natho."

¹⁷ Pe nu'á tó'o ya ri 'natho co ma Zidadahá ra Jesu, ya ri 'natho con gue'á pe dega Macea Ndahi.

¹⁸ Hangue oguí hñuxhu co ya 'behñá nú'á hingue xi ri 'behñáh. Gatho ya ts'oqui hingui ho, pe hinga gatho ya ts'oqui ri ts'ocua rá ndo'yo 'na. Pe nú'á ra ja'i da hñuxui 'nara 'behñá hingue xi rá 'behñá, nu'á ha, ri ts'ocse rá ndo'yo.

¹⁹ ¿Ha gue hinguí pah u gue numa ndo'yohá gue'á rá nija ra Macea Ndahi nú'á 'buí ja ma corasohá? Ajuá go gue'á xa 'racaguihá'. Hangue ya hingo drí mandasehá.

²⁰ Ngue'á Ajuá bi gutc'aguihá xá mádi co rá ji rá hmáca T'á. Hangue 'yøth u ra ts'ødi gue da hneca rá nsunda Ajuá ja ri ndo'yohá ne ja ri corasohá, ngue'á numa ndo'yohá ne ma corasohá go rá meti Ajuá.

7

Ya hogatsofo pa nú'á buyá 'behñá ne pa nú'á jo'o

¹ Nubyá ma ga xi'ahá de nuya nt'ani grí 'ñanihá nu ngá 'yopcahá: Xá hñohmá 'bu ra 'ñøhø hindu me'tsa rá 'behñá,

² pe ndunthi ya 'ñøhø hindu za da 'muse nsinque rá 'behñá. Hangue por gue'á, pa hindu hñuxui ya 'behñá nú'á hingue xi yá 'behñá, ma'na xá hñó 'nara 'ñøhø dá nthátui 'nara 'behñá pa gue'á drá meti. Ha 'nara 'behñá ma'na xá hñó dá nthátui 'nara 'ñøhø pa gue'á xi drá dame.

³ Ra 'ñøhø mahyoní da 'yøt'e co rá 'behñá nú'á rí 'ñepi, nehe njabá da 'yøt'a ra 'behñá co rá dame nú'á rí 'ñepi.

⁴ Y nura 'behñá ya hingo da mandase rá ndo'yo, ngue'á nurá dame go ri mandabi rá ndo'yo'á.

Njabu nehe ra 'ñøhø ya hingo ri mandase rá ndo'yo, ngue'aq nurá 'behñaq go ri mandabi rá ndo'yo'aq.

⁵ Hangue 'yøthu ngu nú'aq rí 'ñep'a'ihu de gue'asehu, odi 'ra'ahu ra mfada 'na ngu ma'na. Pe 'bu xcá cohihu 'nara cohi pa gui 'yaphu Ajuaq, nu'bu haq, da za gui 'ueguehu 'raya pa. Nepu de gue'aq da za gui 'buhu 'nadbu mahyegui ma'na'qui pa njabu hinda za da hya'ahu ra Satá gui hñuxhu co ma'na ra ja*'i*.

⁶ Stá xi'ahu gue xá hñó gui honga ri 'behñahu, pe hingo drí ja'ahu, go da huanhu nú'aq gui 'yøthu.

⁷ Pa guequi ga nehmaq gue gatho da nja ngu dí nja hinstá nthäti jo'o ma 'behñaq, pe cada 'na 'rama'na'ñó yá mfeni xa umbabi Ajuaq.

⁸ Nú'ahu viudahu, ne gatho nú'ahu hinxcá nthätihu, jo'o ri 'behñahu nixi ri damehu, dí xi'ahu ga nehmaq gui njahu ngu dí nja hinstá nthäti jo'o ma 'behñaq.

⁹ Pe nu'bu guí hanthu gue Ajuq hinxá 'ra'ahu ra ts'ëdi pa gui 'busehu, ma'na xá hñó gui nthätihu, ngue'aq hingui ho gui 'buhu hønse co ra nc'at'i.

¹⁰ Y nú'ahu 'bu ri 'behñahu, ha nú'ahu 'behñahu 'bu ri damehu, dí 'bep'ahu ngu nú'aq bi mänga ra Zidada, gue ni 'na de gue'ahu hinda za gui nhyeguihu. Hingo de guecsehu dí 'bep'ahu gui 'yøthu njabu, nura Zidada go gue'aq ri 'bep'a'ihu.

¹¹ Nu'bu ra 'behñaq da hyepu rá dame, odi ju ma'na ra 'ñøhø pa drá dame, y nu'bu ra 'ñøhø da hyepu rá 'behñaq, odi ju ma'na ra 'behñaq pa da 'yøt'e drá 'behñaq. Nu'aq da 'yøt'e, ma'na xá hñó dá mpumbabi ri yoho ne da yopa 'mai 'nadbu ma'na'qui.

12 Nuby a nugui go ma ga xi'ahh nū'q dí beni gui 'yøthh, hingo ra Zidada ri 'bep'ahhbya. Nu'bh 'nara cu pe'tsa rá 'behñq hingrá gamfri, ne nu'bh nū'q a ra 'behñq hini utsa rá dame ngue'q a ra gamfri, osti heph.

13 Y nu'bh 'nara nju di pe'tsa rá dame hindra gamfri pe nu'bh nū'q a ra 'ñøhø hini utsa rá 'behñq ngue'q a ra gamfri, osti heph rá dame'q.

14 Ngue'q a nu'bh 'nara 'behñq ra gamfri ne rá dame hingrá gamfri, nū'q a ra 'ñøhø'q a hani rá japi Ajuq po rá 'behñq, ngue'q a rá 'behñq rá batsi Ajuq. Y nu'bh 'nara 'ñøhø ra gamfri ne rá 'behñq hingrá gamfri, nū'q a ra 'behñq'q a hani rá japi Ajuq po rá dame, ngue'q a nurá dame rá batsi Ajuq. Nu'bh hindi njabh co ra 'ñøhø o ra 'behñq hingrá gamfri, nu'bh nixi yá batsi hingá njapi. Pe nu'bh njabh ha, njapi yá batsi.

15 Pe nu'bh 'nara 'ñøhø hingrá gamfri ne da hyeph rá 'behñq ngue'q a ra gamfri, o nu'bh 'nara 'behñq hingrá gamfri ne da hyeph rá dame ngue'q a ra gamfri, dá 'uegue, ngue'q a nū'q a ra cu o nū'q a ra nju pe'tsa ra ns^equi da 'uegue de nū'q a hingrá gamfri, ngue'q a Ajuq bi zoncahh pa ga 'buhhh 'nara hogamh.

16 Xi nu'i zi nju, ¿ha gri paqdi ua da mpøhø ri dame po rá ngue'i? Nehe nu'i zi cu ¿ha gri paqdi ua da mpøhø ri 'behñq po rá ngue'i?

17 Cada 'na de gue'ahh 'buhhhngu nū'q xa 'yep'ahh ra Zidada ante da zohn'ahh'q a pa gá camfrihh. Nuna guehna drí 'bepabi da 'yøt'a gatho ya cu de haburaza ya nija.

18 Nu'bh 'nara cu ya xa gamfri Ajuq ne xqui

thu'tsua ra seña ja rá ndo'yo, hinte ja. O 'bu 'bai'nara cu xa gamfri Ajua ne hingui pε'tsa ra seña ja rá ndo'yo, ya odi huxa nū'a ra seña'a.

¹⁹ Hinte ri muui 'bu to'o pε'tsa ra seña o hingui pε'tsi. Nu'a ma'na ri muui, nū'a ga øthu nū'a ri manda Ajua.

²⁰ Cada 'na dá sigui dá mpεfi habu mri mpεfi de ante da gamfri Ajua.

²¹ Nu'bu xi ngrá nzai'bego de ngá camfri ma zi Hmuhu ra Jesucristo, hini japi. Pe nu'bu da za gui pøni dega 'bego, pøni 'bestho.

²² Nú'a mi 'bai dega 'bego ante da gamfri ra Zidada, ya nubyá hingrá 'bego de 'nara ja*l*'i ja rá thandi Ajua ngue'a ya rá 'bego ra Zidada. Nehe nu'a ra ja*l*'i bi gamfri ra Zidada ne himi 'bai dega 'bego, nu'a go gue'a 'nara 'begobya de ra Zidada Jesucristo.

²³ Ajua bi gutc'aguihu xá madi, hangue nubyá ma ga pøphu'a, hingo ma ga pøpabihu ya ja*l*'i.

²⁴ Zi cuhu, sigui gui mpehu há ngrí mpehu de gá camfrihu ra Zidada Jesucristo, y Ajua ja da 'muhni con gue'ahu.

²⁵ Y gatho nū'ahu jo'o ri 'behñah', ha nū'ahu 'behñah' jo'o ri damehu, hinte xa 'bepcagui ra Zidada ga xi'ahu, hønse dí 'ra'ahu 'nara ts'ofo de ma mfenise. Y nura ts'ofo'a gue'a majuani ngue'a Ajua po rá nthecate xa hñuxcagui pa ga manbabí rá noya'a, hangue dí 'ra'ahu 'nara hoga ts'ofo.

²⁶ Nugui dí beni gue xá hñó gui 'buthu nsi ri 'behñah' nsi ri damehu ngu guí 'buhu, ngue'a xi ja ya ts'othogui nuya pabya dí 'buhu.

²⁷ Nu'bu 'bu ri 'behña, oxqui hepu. Ha nu'bu jo'o,

oxqui honi.

28 Ha nu'bu gui honga ri '**b**ehña, hingrá ts'oqui. Ha nu'bu 'nara nxutsi da hyonga rá dame, hingrá ts'oqui nehe. Pe nu'qa tó'o da hyonga rá '**b**ehña, o nura '**b**ehña da hyonga rá dame, ma da thogui ndunthi ya dumui, hangue nugui ga nehma gue hingui thohu ya dumui.

29 Zi cuhu, dí ne ga xi'ahu gue ya hinga ndunthi ya pa dí '**b**uhuua. Hangue nu'a tó'o pe'tsa rá '**b**ehña, dá 'yøt'a ra uenda gue hingui pe'tsi, pa da za da mepabi Ajua.

30 Nu'qa tó'o zoni, odi oda rá mfeni nsøcta ra ts'oni, ne nu'qa tó'o ri johya, odi oda rá mfeni nsøcta ra johya. Nu'qa tó'o ri ntai, dá 'yøt'a ra uenda gue hinte pe'tsi.

31 Ha nu'qa tó'o ri johya co nuna ra ximhai, dá 'yøt'a ra uenda gue hini johya, ngue'qa nuna ximhai 'yo rí uadi rí thogui.

32 Nugui ga nehma hingui jamasu ya t'øt'e de nuna ra ximhai, ngue'qa nu'qa tó'o jo'o rá '**b**ehña xi ri jamasubi rá '**b**efi ra Zidada, ne 'bui pa da 'yøt'a nú'qa ri ho ra Zidada.

33 Pe nu'qa tó'o '**b**u rá '**b**ehña mahyoní da jamasu ya t'øt'e de nuna ra ximhai, ne da 'yøt'a nú'qa ri ho rá '**b**ehña.

34 Ha nuya '**b**ehña, hinga mahyegui nú'qa '**b**u rá dame co nú'qa jo'o rá dame. Nu'qa jo'o rá dame, ma'na ri jamasubi rá '**b**efi ra Zidada, ne 'bui pa da mepabi Ajua con gatho rá ts'ɛdi ne con gatho rá mfeni. Pe nu'qa tó'o '**b**u rá dame, mahyoní da jamasu ya t'øt'e de nuna ra ximhai, ne da 'yøt'a ngu nú'qa ri ho rá dame.

³⁵ Núna dí xi'ahu guehna pa go ri hñohu. Dí zo'ahu pa gui 'yøthu ra hñó ngu rí 'ñepi gui 'yøthu pa da za gui pøpabihu Ajua con gatho ri maihu ne hinte da hyu'ts'ahu. Nugui hindí eñ'ahu gue 'bu gu honga ri 'behñah hingui 'yø'tuahu rá paha Ajua.

³⁶ Nu'bu 'nara cu di 'bu rá t'ixu, y handi gue ya da za da nthati'a, dá 'yøt'a ngu nú'a xa benga rá dada ante sta tho rá mbatsja'i. Hingo 'nara ts'oqui nú'a xa beni da nthata rá t'ixu.

³⁷ Pe nu'bu 'nara cu 'bu rá t'ixu, ne nura dada'a xa beni gue hinda thata rá t'ixu, ne 'bu 'nadra mfeni xa beni gue hinhya'mu da umba nsequi da nthata rá t'ixu, nú'a ra cu'a øt'e xá hñó nehe.

³⁸ Hangue nu'a tó'o ri unga rá t'ixu pa da nthati, xá hñó øt'e. Nehe nu'a tó'o hingui ne da thata rá t'ixu, ma'ná xá hñó nú'a øt'e.

³⁹ Nu'a ra 'behñu xa nthati, hingui tsa da 'uegue de rá dame núbya te rá dame, ngue'a njabu manga ra ley. Pe nu'bu ya da du rá dame, nú'a ra 'behñu'a 'bu da beni da nthati, da za da nthati co nú'a da ne'a, honse gue drá gamfri ha, ne 'bu go rá paha Ajua.

⁴⁰ Pe nu'a go dí mangá, ma'ná xá hñó hinda yopa nthatihmu. Guehna dí bengá, y dí camfri gue dí hanpabi rá Maca Ndahi Ajua.

8

Ya hñuni nú'u thoqui pa da hña'tua ya c'oi

¹ Nubyá ma ga xi'ahu de nuya hñuni thoqui pa da hña'tua ya c'oi. Dí pahu gue gathoguihu ja ma mfadihu. Pe nura mfadi nsinque ra hmate ri jacju ga 'ñets'ihu, pe nura hmate xa 'racju Ajua go gue'a ri jacju ga tetuahu yá jamfri ma miqu'eihu.

² Nu'q tó'o beni gue xi ja rá mfədi, go gue'a hingui pədi gatho nú'q rí 'ñepi da bədi.

³ Pe nu'q tó'o ri mədi Ajuq, Ajuq mə gue xá hñó rá 'mui.

⁴ Nuya hñuni hñq'tua ya c'oi 'bəcua ja ra ximhai, hinte ri muui, ngue'a dí pəhə gue nuya c'oi'ə hinte ri muui. Ngue'a nujə dí pəhə gue 'nat'a Ajuq 'bəi, hingui 'bəi ma'ra.

⁵ Masque t'ena gue nuni mahets'i ne nuua ja ra ximhai 'bəi ndunthi nú'ə t'embabi gue go gue'ə Ajuq, pe masque t'embabi njabə, nu'ə hini mandaguihə.

⁶ Ngue'a pa guecaguihə dí pəhə gue 'nat'a Ajuq 'bəi, y go gue'a ma Dadahə. Nú'q go gue'a bi hyoca gatho ya t'øt'e, ne dí 'bəhəua pa ga nsundahə'a. Nehe 'nat'a ma zi Hmuhə 'bəi, y go gue'a ra Zidada Jesucristo nú'q to'o bi t'ent'ua ja rá 'yə pa go bi hyoca gatho ya t'øt'e, ne go gue'a bi 'racjə 'nara 'ra'yo te.

⁷ Pe hinga gatho ya cu xa bədi xá hñó gue 'nat'a Ajuq 'bəi. 'Ra astabya hinxa pumfritho yá nzai mi pə'tsi nu de mi camfri ya c'oi, ne ora da zi nú'q ra hñuni xa hñq'tuabi ya c'oi, beni gue go gue'a 'nara ts'oqui, ngue'a bentho gue nehe ya c'oi ja yá ts'edi, pe hina.

⁸ Pe hingue po ra hñuni da za ma'na ga 'bəhə xá hñó ja rá thandi Ajuq. 'Bə ga ñunihə, hinte ja, y nu'bə hinga ñunihə, nehe hinte ja.

⁹ Pe masque dí pə'tshə ra nsequi pa ga øthə 'na de guehya, mahyon ga jamasuhə pa hinga japhə da 'yøt'a ya ts'oqui nú'ə otho ndunthi yá jamfri.

¹⁰ 'Bə 'nara cu otho ndunthi rá jamfri, ne da hyant'a'i gri hudi gri ñuni ja 'nará ngo 'nara c'oi,

nu'bá nú'á ra cu'a 'na tñai rá jamfri, grí cadi pa da thogui da ñuni nehe'a.

¹¹ Y njabü masque pa ja ri mfeni hingrá ts'oqui ngue'a guí padi nú'á guí øt'e, pe njabü guí japa nuri cu da menga ja ra ts'oqui. Y guí padi gue nehe po nura cu'a bi du ma zi Hmuhue ra Jesucristo.

¹² Hangue nu'bü njabü nú'i guí ts'ocua rá mfeni 'nara cu nú'á othotho ndunthi rá jamfri, padi gue numa zi Hmuhue ra Jesucristo go gue'a guí ø'tua nú'á ra ts'ocate'a.

¹³ Hangue 'bü po 'nara hñuni ga tsi, ga japi da nts'oca 'nama cu, nu'bá ma'na xá hñó hinhyamü ga tsi nura hñuni'a.

9

Ra nsəqui nú'á mi pe'tsa ya apostol

¹ Pahü xá hñó gue nugui drá apostol de ra Zidada Jesucristo dí pe'tsa ra nsəqui ga øt'a ngu nú'á rí 'ñepcagui ngue'a drá apostol. Nugui stá handa ma Zidadahü ra Jesu, ne go dá zo'ahü de gue'a pa gá camfrihue.

² Nu'bü ma'ra ya cu beni gue hinga majuani drá apostol, pe nu'ahü ha, guí pahü gue drá apostol ngue'a xcá camfrihue Ajuá po ma noyaga.

³ Ne nú'ü to'o ñama'ñü de guecagui, njaua dí xipabi:

⁴ ¿Ha gue hiní 'ñepcagui da t'aqui nú'á te ga tsi?

⁵ ¿Ha gue hindí pe'tsa ra nsəqui 'bü ga ne ga honga ma 'bəhñá ne ga tsits'i habü dí 'yo ngu øt'a ra cu Pedro ne ma'ra ya apostol ne nú'ü yá cu ra Zidada Jesu?

6 Nugui ne ra cu Berhna ¿ha gue hønseguihe hiní 'ñepcahmahe da t'acje te ga tsihmahe nsinque ga mpεhe?

7 ¿To'o gue'a 'bui dega soldado ne hingui t'umbi te da zi? ¿To'o nú'a pe'tsa 'nara ua'obxi ne hindu zipabi rá fruta? ¿To'o nú'a pe'tsa ya mbo'ni, ne hinga ja ri ñuni ja yá mbo'ni?

8 Núna dí ma, oguí beñhü gue go dí mānsε, ngue'a njabü manga rá ley ra Moise,

9 ne ena njaua: "Oxqui tu'tuahü rá ne ra ndamfri ora net'a ra trigo ja ra era." ¿Ha gue Ajuá bi ma xi majuani de ra ndamfri?

10 Hina, nu'á bi ma pa guecaguihü, ne bi t'ofo pa go ma hñohü, ngue'a nu'á tó'o fuxa ra hai ne nu'á tó'o juxa ra sofo, rí 'ñepi da zi de nú'a pot'i'ü.

11 Hangue nu'ahü guí njahü ngu 'nara 'bot'i y nuje ngu go dyá mot'ihe ngue'a dá xi'ahe rá noya Ajuá. Nu'bá ¿ha gue hiní 'ñepi gui faxcahe ne gui 'racje te ga tsuhe?

12 Nu'bá nú'ü ma'ra ya cu ri mpεfi con gue'ahü go guí faxhü ne guí umfü te da zi, xi nuje ¿ha gue hingo ma'na rí 'ñepcaguihe gui faxcahe?

Nuje, asta nubyá hinte stá a'a'ihe, masque rí 'ñepcaguihehmä. Nu'a dí øthe, dí tsøthe ra thuhu ra nduthe pa hinto da ñama'ñü de rá noya ma zi Hmuhä ra Jesucristo.

13 ¿Ha gue hinguí pahü gue nu'a tó'o ri mpεfi ja yá ndanija ya xodyo ja da t'umbabini te da zi? Y nu'a tó'o ri mpεfi ja ra ata tsi nú'ü ya mbo'ni tho dega hñä'ti pa Ajuá.

14 Njabü bi manda ra Zidada nehe gue nu'a tó'o manga ra mäca hoga noya rí 'ñepabi da t'umbabi

te da zi.

15 Pe nugui masque rí 'ñepcagui, pe hinte stá a'ahü nixi hindí op'a'ihü pa ga a'ahü nú'ä te dí honi. ¡Ngue'ä nugui masque drí 'ñuni ga tu pe hindí ne to'o da 'ñena gue dí mänga ra mäca hoga noya pa hönse dí tähaä nú'ä dí tsí!

16 Hingui tsa ga 'ñets'i ngue'ä dí mänbabi rá noya Ajuaä, ngue'ä nu'bü hinga mä, ¿te mä ga thädi ja rá thandi Ajuaä? Nu'bü hinga mänba rá noya Ajuaä, guehna 'nara dumäi pa guecagui.

17 Nu'bü núgui dí manba rá noya Ajuaä con gatho ma paha, nu'bü dí tömi gue go ma da gutcagui Ajuaä. Pe nu'bü núgui hinga nehäma ga mänbabi rá noya Ajuaä, pe guehna ma 'bëfi xa t'uacagui, hangue mahyoní ga øt'e.

18 Nu'bü, ¿xi nda'ä ma thähaä? Nu'ä ma thähahäma, ga johya ga mänba rá noya Ajuaä nsinque te da t'aqui de guecua, masque rí 'ñepcahäma.

19 Nugui hindrá 'bëgo de 'nadra ja'i, nugui drá 'bëgo pa gatho ya ja'i, ngue'ä dí zofo'ü pa njabü ndunthi de gue'ü da gamfri ma zi Hmuüra Jesucristo.

20 Nugui dí øt'a ngu yá nzai ya xodyo pa da za ga zofo'ü, nehe dí øt'a ngu yá nzai nú'ü 'bü ja rá hmanda ra ndaxjua ley pa da za ga zofo nehe'ü, masque nugui ya hindí 'büi de ja ra ndaxjua ley.

21 Nehe dí øt'a ngu yá nzai nú'ü hingui 'büi ja rá hmanda ra ndaxjua ley pa njabü da za ga zofo'ü nehe. Pe nugui hinstá 'uegue de ja rá ley Ajuaä, ngue'ä nugui dí 'büi de ja rá hmanda ma Zidadahüra Jesucristo.

22 Nehe dí øt'a ngu yá nzai nū'ʉ ya cu ts'ʉtho yá jamfri, pa da za ma'na ga zofo'ʉ. Nugui stá nzai ga tembabí yá nzai gatho ya ja'i pa da mpøhø 'ra de gue'ʉ, ngue'ɑ cada 'na de gue'ʉ, 'rama'na'ñó hanja gra zofoga'ʉ.

23 Dí øt'a njabʉ ngue'ɑ dí ne gue ma'na da ntʉnga ra macea hoga noya, ne pa njabʉ da za ga hanzi ndunthi ya japi bra hñə nura macea noya'ɑ.

24 Ha gue hinguí pahʉ gue gatho nū'ʉ ri ntsa'rihi, da ma mahyegui, pe 'mef'a 'natho nū'ɑ to'o ma da dāha. Nuju nehe ma ga øthʉ njabʉ, ga 'yohʉ xá hñó ja rá thandi Ajuɑ pa njabʉ ga hñaga ma thahahʉ nehe nū'ɑ ma da 'racjʉ'ɑ.

25 Dí pahʉ gue gatho nū'ʉ to'o ri ntsa'rihi xi ri su rá ndo'yo pa da nja rá ts'edi. Nu'ʉ øt'a njabʉ hñense pa da dāha 'nara thahahʉ nū'ɑ ma da thegue. Pe nuju dí pahʉ gue ma ga hñhhʉ 'nara thahahʉ nū'ɑ hinhya'mʉ ma da thegue.

26 Hangue nugui drí hñə ra 'rihi nehe, pe drá ma manjuantho pa nuni habʉ ma ga tsøni, ne co rá ts'edi Ajuɑ drí ntuhni pa ga ntate, hingue hñense dí 'ñenitho.

27 Nugui xi drí su ma ndo'yo nehe pa hinte da 'yøt'e, y drí japi da 'yøt'e nū'ɑ go dí ne, ngue'ɑ hindí ne ga 'be ma tsa ja rá thandi Ajuɑ, masque stá zofohmə ndunthi ya ja'i.

10

Ra ts'øfo pa hindā søcambeni ya c'oi

1 Zi cuhʉ, dí ne ga ben'ahʉ nehe gue nū'ʉ ndu ma xitahʉ nu de bá pønga de Egipto bra zi ra Moise,

ne mri 'bat'o 'nara guui, ne bi 'rax'ʉ ja ra Thənga Ndehe.

² Nu'ʉ bi dəna ra guui ne bi 'ranga ja ra Thənga Ndehe, hangue nu'ʉ bi 'natho co ra Moise, go gue'a 'nara nt'udi de ra sistehe.

³ Ne dí pahʉ gue gatho'ʉ mahyəgui bi zi nú'ʉ ra nzaqui bá ehe de mahets'i.

⁴ Ne gatho mahyəgui bi zi nú'ʉ ra dehe bá pəhna Ajuə ne bi bøhø de ja 'nara do. Y nú'ʉ ra do'a gue'a 'nara nt'udi de ma zi Hmuhʉ ra Jesucristo mi 'yo con gue'ʉ habəraza mi 'yo'ʉ.

⁵ Pe ndunthi de gue'ʉ, Ajuə bi hyandi gue hinxmá hñø nú'ʉ mi øt'e'ʉ, hangue ndunthi de gue'ʉ bi du ja ra mbonthi.

⁶ Gatho nú'ʉ bi thogui'ʉ go gue'a ngu 'nara ts'ofo pa guecjʉ, pa hinga hyøcjʉ nú'ʉ ya t'øt'e xá nts'o, ngu nú'ʉ bi 'yøt'e'ʉ.

⁷ Hinga beñhʉ ga nsundahʉ ya c'oi ngu bi 'yøt'a 'ra de gue'ʉ, ngu enga ja ra Məca T'ofo: "Ya ja'i bi hñudi bi ñuni ne bi ntsithe, nepʉ de gue'a bi 'mai bi 'yø'tua yá ngo ya c'oi co ya hnei."

⁸ Ne hinga hñuxhʉ co ya 'bəhñə nū'ʉ hingue xi ma 'bəhñahʉ ngu bi 'yøt'a 'ra de gue'ʉ, hangue nu'ʉ 'nada ra pa bi du 'natemáhñu 'mo ya ja'i.

⁹ Nixi hinga beñhʉ ga tsø'tuahʉ rá məi Ajuə ngu bi 'yøt'a 'ra de gue'ʉ, hangue 'nara pa ndunthi de gue'ʉ bi məhna ya qu'eñə, ne bi du'ʉ.

¹⁰ Ne hinga ñəma'ñəhʉ de nú'ʉ øt'e Ajuə con guecjʉ ngu bi ñəma'ñə 'ra de gue'ʉ, hangue 'nara pa Ajuə bá pəhna 'nara εnxε pa bi hyo'ʉ.

¹¹ Gue'a gatho bi thogui ndu ma xitahʉ, ne bi t'ofo pa njabʉ ga beñhʉ gue guehna 'nara ts'ofo pa

guecjá nújá dí 'bahua ja ra ximhai de nuya ngaxa pabya.

12 Hangue nu'u tó'o beni gue xi 'bai xá hñó, dá nsu pa hinda dapi da 'yøt'a ya ts'oqui.

13 Gatho nú'u ya ts'othogui dí thoguihá, njabá thogui nehe gatho ma'ra ya ja'i. Pe Ajuá nzantho sugaguihá, y nu'á hinda hocjá ga thohá ya ts'othogui nú'u da hyandi'a gue hinda za ga tsethá. Ha nura ora dí thohá 'nara thogui, nu'á ri 'racjá ra ts'edi pa ga tsethá.

14 Hangue dí xi'ahá zi cuhá, ogrí nsundahá ya c'oi. 'Ueguehá de nú'á ra nzai'á.

15 Dí xi'ahá njabá ngue'á dí padi gue nú'á dí xi'ahá 'bestho tso ri mfenihá, y nu'ásehá da za gui pahá ua majuáni nú'á dí ma ua hina.

16 Ora dí tsihá ra Mäca Nt'oxi, gue'á 'nara nt'udi gue dí 'nathohá co ma Zidadahá ra Jesucristo ne nújá 'na ngu ma'na. Nu de dí aphá Ajuá dí tsihá ra vinu, y nura vinu'á go gue'á 'nara nt'udi de rá mäca ji ma zi Hmuá ra Jesucristo nú'á bi mani ja rá pont'l'a po rá nguecjá. Y nú'á ra thuhme dí hñeguehá, go gue'á 'nara nt'udi de rá zi ndo'yo'á nú'á bi uni pa bi tho po rá nguecjá.

17 Masque nujá drí ndunthihá, pe 'nada nú'á ra thuhme dí tsihá, hangue por gue'á drí 'nathohá.

18 Ngu dí pahá gue nuya me Israel nú'u to'o mi tsi nuya mbo'ni mi ts'at'i dega hña'ti, mi 'natho yá jamfri mi xøcambeni Ajuá, hangue nu'á mi 'natho nehe'u po nú'á mi tsi'u.

19 Nugui hingo dí xi'ahá gue ya c'oi ja yá ts'edi, ne hindí xi'ahá gue ri muui nú'u ya hñuni xa hña'tuabi'u, ngue'á nu'á hinte ri muui y nixi otho

yá ts'edi'₧.

20 Nu'₧ dí xi'ah₧ gue nuya hñuni hoca nú'₧ hingyá gamfri pa da umbabi ya c'oi, nuya hñuni'₧ go gue'₧ pa ya ts'ondah̄i, hingue pa Aju₧. Y nugui hindí ne gui 'nathoh₧ co ya ts'ondah̄i.

21 Hinda za gui tsih₧ ra M̄aca Nt'oxi ne gui tsih₧ nú'₧ thocuabi ya ts'ondah̄i. Ne hinda za gui hñuh₧ ja rá mexa ra Zidada nep₧ ma grí huh₧ ja ya mexa hab₧ t'ø'tua yá ngo ya c'oi, ngue'₧ nu'₧ go gue'₧ de ra ts'ondah̄i.

22 ¿Ha gue guí neh₧ ga tsø'tuah₧ rá mai ra Zidada? O ¿ha gue guí beñh₧ gue go ma'na ja ma ts'edih₧ de gue'₧? Hina.

Ra gamfri pe'tsa ra nsequi da 'yøt'a nú'₧ go da ne pe co ra hm̄ate

23 Zi cuh₧, da za gui beñh₧ gue h̄a dí pe'tshmāh₧ ra nsequi ga øth₧ gatho nú'₧ ga neh₧. Pøde h̄a da za, pe hinga gatho rí 'ñepi ga øth₧, ne hingue por gatho ya t'ø't'e da za ma'na da te ma jamfrih₧.

24 Oguí suh₧ hønse ri teh₧, supabih₧ rá te nehe ri miqu'eih₧.

25 Tsih₧ gatho nú'₧ te 'ba ja ra tai, ogrí 'ñanih₧ 'met'o ua xa hñ₧tuabi ya c'oi o hina, pa hinda ts'oca ri mfenih₧.

26 Ngue'₧ ra Zidada go rá meti gatho ra ximhai ne gatho nú'₧ ja ja ra ximhai.

27 Nu'b₧ 'nara ja'i hingrá gamfri da zix'ah₧ ja rá ngu pa gui ñuñh₧ con gue'₧, ha nu'b₧ guí ne gui maha con gue'₧, rí maha ne tsih₧ gatho nú'₧ da 'ra'ah₧ nsinque gui 'yambabih₧ hab₧ xuá hñ₧, pa hinda ts'oca ri mfenih₧.

28 Pe nu'bu da 'mu 'na to'o da xi'ahu gue nú'a te ma gui tsihu xa hña'tuabi ya c'oi, nu'bu oguí tsihu pa hingui ts'ocuahu rá mfeni nú'a to'o bi xi'ahu.

29 Nugui hindí xi'ahu gue go ma da ts'oca ri mfenihu, dí xi'ahu pa nú'a to'o da xi'ahu gue hingui ho nú'a ma gui tsihu, pa hingui ts'ocuahu rá mfeni'a.

Pe da za da benga 'na ne da 'ñena: “¿Hanja go da za da thagagui hinga øt'a 'nara t'øt'e ngue'a ma'na ra cu beni gue ra ts'oqui?

30 Nu'bu dí tsi te dí tsi ne dí umbabi njamadi Ajua, ¿hanja ma go da nøngagui ma'na ra cu por nú'a te dí tsi?”

31 Pe nugui dí xi'ahu, gatho nú'a gui øthu, 'bu gri ñuñhu, 'bu gri tsithehu, 'bu gri øthu ma'na te gri øthu, 'yøthu gatho pa rá nsunda Ajua.

32 Jamasuhu nú'a gui øthu pa hingui ts'ocuahu yá mfeni ya xodyo, nixi nú'u hingyá xodyo, nixi nú'u ya cu 'bui ja rá niña Ajua.

33 Nugui dí øt'a ra ts'edi pa ga øt'a nú'a xá hñó pa ga hu'mbabí yá mui gatho ne hinga ts'ocua yá mfeni. Nugui hindí honse ra hñó pa guequi, dí øt'a nú'a xá hñó qué pa da mpøhø ma'ra.

11

1 'Yøthu ngu nuna dí øt'e, ngue'a nugui dí øt'a ngu nú'a bi 'yøt'a ma zi Hmuhu ra Jesucristo.

Ra ts'ofo pa ya 'behña nú'u pa ja ya hmunts'i

2 Zi cuhu, nugui drí johya ne dí ex'ahu ngue'a hinxcá pumfrihu gatho nú'a stá xi'ahu, ne guí øthu gatho ngu nú'a stá u't'ahu gui 'yøthu.

3 Pe nugui dí ne gui padihu gue numa zi Hmuhu
ra Jesucristo go gue'q ra ñaqxu de gatho ya 'ñøhø,
y nura 'ñøhø gue'q ra ñaqxu de rá 'behña, y nu
Ajuq ra Dada go gue'q ra ñaqxu de ma zi Hmuhu ra
Jesucristo.

4 Nu'bu 'nara 'ñøhø xa go'ma rá ñaqxu ora apabi
Ajuq de ja ya hmunts'i, o de ora ñaq de rá noya Ajuq,
njabu ri 'betua rá tsa rá ñaqxuse.

5 Pe nu'bu 'nara 'behña hinxu go'ma rá ñaqxu ora
apabi Ajuq ne ora manbabí rá noya'q, ri 'betua rá
tsa rá ñaqxuse, tsutho xa 'ñaqxi.

6 Nu'bu ya 'behña hingui co'ma yá ñaqxu, ma'na
xá hñó dá 'ñaqxi, pe nu'bu gue'q 'nara 'betsda 'ñaqxi,
ma'na xá hñó dá go'ma rá ñaqxu ora apabi Ajuq.

7 Nura 'ñøhø hiní 'ñepi da go'ma rá ñaqxu ngue'q
nura 'ñøhø bi hyoca Ajuq ngu tengu rá 'bai'q ne ja
ri hnequini nurá nsunda Ajuq. Pe nu ja ra 'behña,
ja ri hnequini rá nsu ra 'ñøhø.

8 Ngue'q nura 'ñøhø hingue bi thoqui de ra
'behña, nura 'behña bi thoqui de ra 'ñøhø.

9 Y nura 'ñøhø himbi thoqui po rá ngue ra 'behña,
nura 'behña haq, bi thoqui po rá ngue ra 'ñøhø.

10 Hangue nura 'behña rí 'ñepi da go'ma rá ñaqxu
po rá ngue ya εnxε handgahu, ngue'q gue'q 'nara
seña gue 'bui to'o ma'na ri manda que ya 'behña.

11 Pe de ja rá thandi Ajuq gatho'u ri muui
mahyegui, gue dra 'behña gue dra 'ñøhø, ngue'q
nsinque ra 'ñøhø hinxu 'mu ra 'behña, ha nsinque
ra 'behña hindi 'bu ya 'ñøhø.

12 Ngue'q desde ra mudi nura 'behña gá 'ñehe de
ja ra 'ñøhø, y nubyá, nura 'ñøhø rí 'ñehe de ja ra
'behña, pe gatho go øt'e Ajuq.

13 Xi da beñh^u xá hñ^o, ¿ha gue ri hnequi xá hñ^o 'nara 'b^ehñ^a ora apabi Aju^a ne hinx^a go'ma rá ñaxu?

14 ¿Ha gue hingrá 'b^etsa 'b^u 'nara 'ñøhø da hopi da te rá sta?

15 Pe nu' b^u ra 'b^ehñ^a da hopi da te rá sta, nú'á ha, rá ntsøhui, ngue'a gue'a xa t'umbabi pa da go'ma rá ñaxu ngu 'ñena 'nara c^oni.

16 Pe nu' b^u da 'm^u 'ra to'o da ne da ntsanoya de nuna dá m^a de yá sta ya 'b^ehñ^a, pah^u xá hñ^o gue nuje gue'a ma nzaihe, ne yá nzai ma'ra ya cu nú' u 'b^u ja ma'ra yá nija Aju^a.

Ya cu bi zi ra Maça Nt'oxi ngu himi 'ñepabi'u

17 De nuna dí op'ah^ubya hingui tsa ga ex'a'i^{ih} ngue'a stá øde de nú'a guí øth^u ora grí muntsh^u, hinguí øth^u nú'a xá hñ^o, hønse guí øth^u nú'a hingui ho ja rá thandi Aju^a.

18 Dí øde gue ora grí muntsh^u, guí øth^u ya hegue, ngue'a hinga mahyegui nú'a guí mañh^u, y dí cam-fri gue ngu'b^u gue'a guí øth^u.

19 Pe pøde mahyoni da njab^u, pa ja da hnequini nú'u to'o hñap^a rá mf^adi Aju^a, y nú'u to'o hina.

20 Ora grí muntsh^u pa gui nt'oxih^u nepa^u gui tsih^u ra Maça Nt'oxi, nú'a guí øth^u hinguí øth^u pa ra Zidada,

21 ngue'a nú'a guí haxh^u pa gui tsih^u, grí 'b^et'oh^u gui dama tsis^hu, ne hinte guí xepabih^u nú'u ma'ra ya cu. Hangue 'ra de gue'ah^u guí tuh^u ra thuhu, ha nu ma'ra xi grí titohh^u.

22 ¿Hanja guí øth^u njab^u? ¿Ha gue otho ri nguh^u hab^u guí ñuñh^u ne guí ntsitheh^u? ¿Ha gue grí u^{ts}abih^u rá maça nija Aju^a? ¿Ha gue hinguí

'betuah^u yá tsa nú'^u ma'ra othobi te da zi? Xibya, ¿te guí ne ga xi'ah^u? ¿Ha gue ga e'ts'a ri nsuh^u? Hina, ngue'^q nuna guí øth^u hinxá hñó.

Ra Maca Nt'oxi

(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)

²³ Nugui ya stá u't'a'i^{ih} hanja grí tsih^u ra Maca Nt'oxi ngu nū'^q bi 'ñutcagui ra Zidada. Nú'^q ra xuui bri da'^q, bi g^u ra thuhme,

²⁴ nep^u bi umba njamädi Ajua. Ne de gue'^q bi hyeca nura thuhme'^q, nep^u bi 'ñena: "Tsih^u nuna ra thuhme, ja ra uenda go guehna ma ndo'yo nuna ma da hna'mbabí po rá ngue ri ts'oquih^u. Ne ora gui tsih^u nuna ra thuhme, 'yøth^u ngu 'nara feni de guecagui."

²⁵ Nep^u ngu bi uadi bi nt'oxi'^u, ra Jesu bi g^u 'nara vaso hab^u mi po ra vinu, ne bi 'ñembabi'^u: "Nuna vinun^q, go guehna 'nara nt'udi de nū'^q ra 'ra'yo cohi ma ga øt'e co ma ji nū'^q ma ga fani. Ora gui tsih^u nuna vinun^q, 'yøth^u ngu 'nara feni de guecagui."

²⁶ Hangue nū'^q ra ora guí tsih^u ra thuhme ne ra vinu gue'^q ra ora guí udih^u de rá du ma Zidadah^u asta nū'^q ra pa'^q stua yopa pengui.

Hanja da za da ts'i ra Maca Nt'oxi ngu ri ho ra Zidada

²⁷ Hangue nugui dí xi'ah^u gue nu'^q gó da zi nū'^q ra thuhme'^q ne nū'^q ra vinu'^q ne hindá zi ngu rí 'ñehé, nū'^q ra cu'^q ma go da dädi de rá zi ndo'yo ne de rá zi ji ra Zidada.

²⁸ Hangue cada 'na de gue'ah^u, beñh^u xá hñó 'mët'o ua guí 'buh^u xá hñó co Ajua pa gui tsih^u ra thuhme ne ra vinu.

29 Ngue'q nu'q tó'o hinda zi nú'q ra thuhme ne nú'q ra vinu ngu rí 'ñehe, ne hinda beni xá hñó te ri muui rá du ra Zidada, nú'q ra cu'q tuxasé ra ts'oqui.

30 Hangue por gue'q ndunthi de gue'ahh grí hñienihh ne otho ri nzaquihh, ha nehe xa du 'ra de gue'ahh.

31 Pe nu'bh ga bensh de nú'q te stá øthh ne ga ntsø'mhh, nu'bh Ajuaq ya hindua pencaguihh nuya ya mfei.

32 Nu'á bí pencahh ya mfei pa da zocjh pa hinda condenaguihh mahyegui co nú'u hingyá gamfri.

33 Hangue ma zi cu'ihh, ora grí muntshh pa gui ñuñhh, ntø'mhh 'na ngu ma'na pa gui ñuñhh mahyegui.

34 Nu'bh 'na de gue'ahh di tsh'ahh ra thuhu, ma'na xá hñó ñuñhh 'met'o ja ri nguhh pa nu xcri muntshh gui 'yøthh ngu nú'a ri ho Ajua, pa hinda za'ahh rá mfei'q. Y de nú'u ma'ra ya t'øt'e xa nja, nu'u asta hinga mabh pa ga ñaqhh de gue'u.

12

Ya mfadi ne ra ts'edi nú'u ri 'racjh ra Maca Ndahi cada 'na de guecju

1 Zi cuhh dí ne gui paqhh de nuya mfaqdi ne ra ts'edi ri 'racjh ra Maca Ndahi cada 'na de guecaguihh.

2 Gui paqhh xá hñó gue nú'bh hingüí camfrithohh rá noya Ajuaq ngrí hothohh da zix'ahh to'oraza pa nguí xøcambenihh nú'u ya c'oi otho yá ts'edi ne hingui ñaq.

3 Pe nubyá dí ne gui pahh gue nu'á tó'o tsanga ra Zidada Jesu, hingui hanpa rá ts'ɛdi ra Mäca Ndähi. Ha nu'bh to'o da 'ñena, dí camfri ra Jesu gue go gue'á ra Zidada, nú'á hah, hanpa rá ts'ɛdi ra Mäca Ndähi.

4 'Rama'na'ño ya mfadi ne ra ts'ɛdi xa 'racju ra Mäca Ndähi pa ga pepabihh Ajuq, pe ra Mäca Ndähi go gue'á 'natho.

5 Y nehe 'rama'na'ño ya 'befi xa 'racju ra Zidada ga pefihh, pe ra Zidada go gue'á 'natho.

6 Nehe 'rama'na'ño hanja drí mpefihh, pe nu Ajuq go gue'á ri 'racju ra ts'ɛdi gathoguihh, pa ga pehh ngu nú'á xa 'racju'á, y nu Ajuq go gue'á 'natho.

7 Cada 'na de guecju dí hanpahh rá ts'ɛdi ra Mäca Ndähi pa ga faxhh gatho nú'h ma'ra.

8 'Ra de guecju xa 'racju ra ts'ɛdi ra Mäca Ndähi pa ga ñähh co ndunthi ra mfadi, ha nu ma'ra de guecju guet'atho ra Mäca Ndähi xa 'racju ra mfadi pa ga udihh te rí bønga rá noya Ajuq.

9 Nu ma'ra de guecju guet'atho ra Mäca Ndähi xa 'racju ndunthi ra jamfri, ha nu ma'ra de guecju guet'atho ra Mäca Ndähi xa 'racju ra ts'ɛdi pa ga øthehh ya da'thi.

10 Ma'ra de guecaguihh xa t'acju ra ts'ɛdi pa ga øthh ya danga nt'udi. Ha nu ma'ra de guecju xa t'acaguihh ra ts'ɛdi pa ga manbahh rá noya Ajuq. Ha nu ma'ra de guecju xa t'acaguihh ra ts'ɛdi pa ga pahh xá hño ua de ra Mäca Ndähi ñä 'nara ja'i, o hina. Ha nu ma'ra de guecju xa t'acju ra ts'ɛdi pa da za ga ñähh de ma'ra ya hñäqui. Ha nu ma'ra de guecju xa t'acju ra ts'ɛdi pa ga pahh te rá 'be mänga nú'á to'o gra ñä de ma'na ra hñäqui.

11 Pe go guet'á ra Macea Ndahi ri 'racjá ya mfadi ne ra ts'edi cada 'na de guecaguihá ngu nú'á go da ne'á.

Gathoguihá dí 'nada ra ndo'yohá co ra Zidada Jesucristo

12 Cada 'na de guecaguihá numa ndo'yohá xi pe'tsa ndunthi ya xeni, pe masque njabá 'nada ma 'baihá dí pe'tshá. Dí njahábu nehe co ma zi Hmuhá ra Jesucristo, ngue'á nujá ngu go dyá xenihá de rá ndo'yó'a, pe rá ndo'yó'a 'natho.

13 Ngue'á gathoguihá 'bá dyá xodyohá o hindyá xodyohá, 'bá dyá 'begohá o hindyá 'begohá, gathoguihá stá nxistehéhá pa dá 'nada ra ndo'yohá co rá ts'edi ra Macea Ndahi, ne gathoguihá 'nat'a ra Macea Ndahi stá hañhá.

14 Numa ndo'yohá xi pe'tsa ndunthi ya xeni, hingue 'natho ra xeni pe'tsi.

15 'Bá 'nama uahá da 'ñena: "Nuguí hindí 'bá ja ra ndo'yo ngue'á hingo drá 'yé", pe hingue ngue'á mänga njabá ya hingui 'bá ja ma ndo'yohá.

16 O nu'bá 'nama guhá da 'ñena: "Nuguí hindí 'bá ja ra ndo'yo ngue'á hingo drá da", pe hingue ngue'á mänga njabá ya hingui 'bá ja ma ndo'yohá.

17 'Bá gatho ma ndo'yohá dra da, ne di otho ma guhá, nu'bá ¿hanja da za ga ødehá? 'Bá gatho ma ndo'yohá dra gu, ne 'bá di otho ma xiñuhá, nu'bá ¿hanja da za da nja ma fahahá?

18 Pe Ajuá bi hñuscaguihá gatho ya xeni de ma ndo'yohá pa hinte da 'yøtcáhu ra 'bëdi. Y bi hñuts'i ngu nú'á go bi ne'á.

19 Nu'bá di 'nada ra xeni ma ndo'yohá, ne di 'nada rá 'bëfi, nu'bá hindri xøgue ma 'baihá.

20 Pe numa ndo'yohu masque pε'tsa ndunthi ya xeni, pe 'nada ra 'bai pε'tsi.

21 Numa dahu hingui tsa da 'ñemba ma 'yεhu: "Nogui hindí hoñ'aua." Nixi ma ñaxuhu hingui tsa da 'ñemba ma uahu: "Nogui hindí hoñ'aua."

22 Hina, hinda za da 'ñatsa'u, ngue'q nú'u ya xeni de ma ndo'yohu ri hnequi ngu hinte ri muui, go gue'u ma'na øt'a ra 'bedi.

23 Ha nuya xeni de ma ndo'yohu nú'u dí beñhu gue otho yá nsu, nú'u go gue'u ma'na xi dí japama-suu. Y nú'u ya xeni ngu ra 'betsa 'bu da hnequitho, nú'u go gue'u dí hethu pa da hnequi xá hñó.

24 Pe nuya xeni de ma ndo'yohu ri hnequi mahocho, nú'u hinga mahyoni ga hethu pa da hnequi xá hñó. Njabu Ajuq bi hyoga ma ndo'yohu gue nú'u ya xeni mi otho yá nsu go gue'u ma'na da nja yá nsu,

25 pa njabu da mpεfi mahyεgui gatho ya xeni de ma ndo'yohu, ne gatho'u da mfats'i 'na ngu 'na.

26 Hangue 'bu ga tsama'ñu 'nara xeni de ma ndo'yohu, gatho ma ndo'yohu tsama'ñu nú'q ra εgui'q. Y nu'bu 'nara xeni de ma ndo'yohu hñanga 'nara hoga hñó, nu'bu gatho ma ndo'yohu ri johya.

27 Nuju go guecju rá ndo'yoguihu ma zi Hmuuhu ra Jesucristo, y cada 'na de guecaguihu dí 'nara xenihu de rá ndo'yo'q.

28 Ajuq bi hñuxa ja rá nija 'rama'na'ñó ya mεfi: Nu'q xi rá mudi bi hñuxa ya apostol. Nurá ñoho bi hñuxa nú'u to'o da manbabi rá noya'q. Nurá hñu bi hñuxa ya xahnate. Nepu de gue'q bi hñuxa nú'u to'o øt'a ya danga nt'udi, nepu nú'u to'o øthe ya da'thi. Nepu bi hñuxa nú'u to'o faste ja rá 'befi'q, nepu bi hñuxa nú'u to'o ri su gatho nú'u ya 'befi'u,

nepu bi hñuxa nú'u to'o da za da ñq de ya hñqui nú'u hingui faqdi.

²⁹ Nde nu'bu, ¿ha gue gatho ya cu go ya apostol? O ¿ha gue gatho xa t'umbabi ra 'befi pa da manbabi rá noya Ajuaq? O ¿ha gue gatho pe'tsa ra 'befi dega xahnate? O ¿ha gue gatho da za da 'yot'a ya danga nt'udi?

³⁰ O ¿ha gue gatho xa t'umbabi ra ts'edi pa da 'yothe ya da i |? O ¿ha gue gatho da za da ñq de ya hñqui hingui fadi? O ¿ha gue gatho da za da badi da ma te manga nú'q to'o ñq de ya hñqui hingui fadi? Hina, hinga gatho da za.

³¹ 'Yoth'nara ts'edi pa da za gui pe'tshu ya mfaqdi ne ra ts'edi nú'u ma'na ya dangui pa guí pephu Ajuaq. Pe nubyá ma ga u'l'tahu hanja grí 'buh co 'nara hogamai nú'q ma'na xá hñó de gatho.

13

Ra hmate

¹ 'Bu nugui gra ñq co 'raya noya xi mahotho, o gra ñq ngu 'nara εnxε, pe 'bu hindí pe'tsa ra hmate, nu'bu gra nja ngu 'nara 'bixfani nsøctho ri 'nohni o ngu 'nara t'egui nsøctho zuni.

² O 'bu gra pe'tsa gatho ra ts'edi pa ga manba rá noya Ajuaq, ne gra padi gatho nú'u ya t'ot'e xi xá hñei de rá noya'aq, ne gra pe'tsa gatho ra mfaqdi, ne xi gra pe'tsa ndunthi ra jamfri asta da za ga japi da mponga 'nara t'øhø, pe 'bu hindí pe'tsa ra hmate, nu'bu hinte rá 'mecagui.

³ Nehe 'bu ga umbabi ya hyoya gatho nú'q dí pe'tsi, ne asta ga unga ma ndo'yo da ts'at'i, pe nu'bu hindí pe'tsa ra hmate, nu'bu hinte ri muui nú'q dí ot'e.

4 Nu'a tó'o pe'tsa ra hmate, ts̄eta gatho nú'ā da 'ñepabi; xi ra hoja'i co yá miqu'eiui, ne hini hyøcua nú'ā te pe'tsi'ū; hingrá 'ñets'i, ha nixi hini ndangui de ma'ra.

5 Nu'a tó'o pe'tsa ra hmate hinto xaxi, hini nsu s̄he, hingrá cué ne hingui ste.

6 Nu'a tó'o pe'tsa ra hmate hini johya 'b̄ ri nts'oca 'nará miqu'eiui, ngue'ā nu'ā nz̄antho ri johya hønse de ra hño.

7 Nu'a tó'o pe'tsa ra hmate ts̄eta gatho nú'ā t'ø'tuabi, camfri gatho nú'ā xá hño, nz̄antho tø'mi de ra hño, ne ts̄eta gatho ya ts'othogui.

8 Nura hmate hinhya'm̄ ma da uadi, pe nura mfadi dí pe'tsh̄ pa dí mamf̄ rá noya Ajuā, nu'ā h̄ā, ma da zø ra pa da 'ñotho. Nehe ma da uadi ra mfadi dí pe'tsh̄ pa xa za stá ñah̄ de ma'ra ya hñ̄aqui hingui fadi. Ne ma da zø ra pa ya hindu 'yøtcahu ra 'b̄edi gatho nú'ā ra mfadi dí pe'tsh̄.

9 Ngue'ā 'na tai nú'ā stá padihuhangue hinxa za stá mañh̄u gatho nú'ā xa m̄ Ajuā.

10 Pe nu xcrá 'b̄ah̄ co nú'ā to'o rá meti ra mfadi, nu'b̄ h̄ā, ja ma ga pah̄uni gatho nú'ā hinxa za stá pah̄ua.

11 Nú'b̄u ndrá notsi ndí ñ̄a ngu ñ̄a ya b̄atsi, ha ndí pe'tsa ya mfeni ngu rá mfeni ya b̄atsi, pe ya de ndá ndanga ja'i, ya dá tsopu nú'ā ra 'm̄ui ndí pe'tsi dega b̄atsi.

12 Hangue njab̄utho nehe numa mfadi dí pe'tsh̄ de guecua ja ra ximhai hini xøgue, nja ngu nú'ā to'o ri yot'a rá hmi dega xuui ja ra hñ̄e, pe hini hnequi xá hño. Pe nu xcrá 'b̄ah̄ mahyεgui co Ajuā, gue'b̄u ma xi ga pah̄u xá hño gatho, njab̄u ngu xa bacaguihu xá hño Ajuā.

13 Nura jamfri ne ra hoga nthø'mate ne ra hmåte, guehya ri hñu ma da nja pa nzantho. Pe nu'ä ma'na xi ra dñangui de gatho, ra hmåte.

14

Ya hñäqui hingui fädi

1 Hangue xi da 'yøthü 'nara ts'ëdi pa gui pe'tshü ra hmåte, nehe hyoñhü nú'ü ya mfädi ne ra ts'ëdi ri unga ra Maçça Ndähi. Y de gatho nuya mfädi'ü, ma'na go gui hyoñhü ra mfädi pa gui mänbahü rá noya Ajuä.

2 Ora ñä 'nara cu de 'nara hñäqui nú'ä hingui fädi, pädihü gue nú'ä ra cu'ä ñä co Ajuä, hingui ñä co yá mijä'ui ngue'ä nu'ü hingui pädi nú'ä mäñ'ä. Nu'ä ñä co rá ts'ëdi ra Maçça Ndähi, ne mä de nú'ä hingui pädi ya ja'i.

3 Pe nura ora mänba rá noya Ajuä 'nara cu de rá hñäqui'ä, ñä njabü pa da zofo ya cu, pa da te yá jamfri, ne pa da nupabi yá mfeni, ne pa da hñu'mba yá mäi.

4 Nura ora ñä 'nara cu co 'nara hñäqui nú'ä hingui fädi, nuse'ä ma'na rí te rá jamfri. Pe nu 'nara cu mänbabí rá noya Ajuä de rá hñäqui'ä, nú'ä ri japi ma'na da te yá jamfri gatho ya cu.

5 Nugui ga nehma ga øde gui ñähü de ma'na ra hñäqui nú'ä hingui fädi. Pe ma'na dí ne ga øde gui ñähü de rá noya Ajuä. Ngue'ä nu'ä tó'o mänba rá noya Ajuä, ma'na ri muui nú'ä mä que nú'ä to'o ñä co 'nara hñäqui hingui fädi. Xá hñö to'o da ñä co 'nara hñäqui hingui fädi, pe nú'bü di 'bäi to'o da 'ra'tsa nú'ü ya noya de nú'ä ra hñäqui'ä, pa njabü ma'na da te yá jamfri ya cu.

6 Zi cuhu, nu'bu nugui ga mabu pa ga zo'ahu co 'nara hñaqui nú'q hinguí pahu, ¿te 'be da za gui pahu njabu? Nu'q ma'na xá hño pa gue'ahu, ga u't'ahu ngu nú'q xa 'ñutcagui Ajuq, ne ma'ra ya t'ot'e mahyoní gui pahu, ne ga zo'ahu de rá noya Ajuq, ne ma'ra ya hoga nt'udi.

7 Nuya 'bida ngu ra thuza o ra arpa, 'bu hinguí zuni xá hño, nu'bu ¿hanja da za da faqdi te ma thuhu'q pe*i*?

8 O nu'bu ra corneta hinda ñq xá hño pa da t'umbabi ra seña ya soldado 'yo ja ra tuhni, ¿ha di badi'u te ra ora da mudi da ntuhni?

9 Dí njahubu nehe, 'bu nuju hindí ñqhu ngu yá hñaqui nú'u to'o dí zofohu, hinda za da baqdi'u nú'q te dí maqñhu, ne hinte ri muui nú'q dí maqñhu.

10 De guecuja ra ximhai xi ja ndunthi ya hñaqui, y cada 'na to'o paqdi nú'u ya hñaqui'u, paqdi xá hño te maq.

11 Nu'bu nugui ga øde 'nara ja'i da ñq de ma'na ra hñaqui nú'q hindí paqdi, nu'bu pa guequi ga beni gue nú'q ra ja'i'q hingrá mengu, ngue'q hindí paqdi nú'q ra hñaqui gra ñq'a. Ne pa gue'q da beni gue hindrá mengu nehe, ngue'q nixi gue'q hinguí paqdi nú'q te dí maq.

12 Dí paqdi gue xi guí hoñhu ya mfaqdi ne ra ts'edi nú'u ri unga ra Maca Ndahi, hangue 'yøthu ra ts'edi gui hoñhu nú'u ya mfaqdi ne ra ts'edi nú'u da za da japi da te yá jamfri ya cu.

13 Hangue nu'q tó'o ñq de ma'na ra hñaqui nú'q hinguí faqdi, dá 'yapabi Ajuq da umbabi ra mfaqdi pa da za da 'ra'tsi nú'q maq pa da faqdi te maq.

14 Nu'bu nugui dí apabi Ajuq co 'nara hñaqui nú'q hindí paqdi, njabu dí xøcambeni Ajuq, pe hinguí

tsa ma'na dí te ma mfadi ngue'a nixi dí padi nú'a dí mā.

¹⁵ Nu'bá, ¿te da za ga øthu? Da za ga aphu Ajuá co 'nara hñäqui nú'a hindí pahu, pe nehe da za ga apabihu Ajuá co ma hñäquisehéhu pa da zo ma mfenihu xá hñó nú'a dí mañhu. Ga tutuabihu Ajuá co 'nara hñäqui nú'a hindí pahu, pe nehe ga tutuabihu Ajuá co ma hñäquisehéhu pa da zo ma mfenihu xá hñó nú'a dí mañhu.

¹⁶ Ngue'a 'bá ga xøcambenihi Ajuá co nuya hñäqui hindí pahu, nu'bá nu'a tó'o hingui øde nuya hñäqui' u hingui tsa da xøcambeni Ajuá mahyegui con guecjá, ngue'a hingui padi te rí bøni nú'a te dí mañhu.

¹⁷ Nu'bá dí xøcambenihi Ajuá njabu, nujá dí mañhu ra hñó, pe nu'u tó'o øcaguihi hindí tetuahu yá jamfri ngue'a hingui padi te rí bøni nú'a dí mañhu.

¹⁸ Nugui dí umba njamädi Ajuá ngue'a ma'na dí ná ndunthi que gue'ahu co ya hñäqui nú'u hingui fadi.

¹⁹ Pe de ja ya hmunts'i, ma'na xá hñó ga mangá cut'a ya noya de ma hñäqui pa da fadi te dí mā, pa njabu da za ga utuabi ya cu de rá noya Ajuá, que ga mangá 'ret'a 'mo ya noya de ma'na ra hñäqui hingui fadi ne hinda za da zo yá mfeni ni 'nara noya nú'u ya cu.

²⁰ Zi cuhu, nuri mfenihu odi nja ngu yá mfeni ya båtsi. Njahu hą ngu ya zi båtsi hingui øt'a ya ts'oqui. Pe dá nja ndunthi ri mfenihu ngu rí 'ñep'ahu, ngue'a ya gyá dængá ja'ihu.

²¹ Ajuá bi zofo ya ja'i de Israel co nuya ya noya xa t'ofo ja ra Maça T'ofo ne ena njaua: "Ma ga

pεhn'ahh 'raya ja'i hindya mengu pa da zo'ahh de ma'na'ño ra hñaqui ngue'a hindri ña ngu grí ñah, pe masque njabh hingui ma gui 'yøtcaguihh ma ts'ofo."

²² Hangue nura ora dí ñah co ya hñaqui hingui fadi, gue'a ngu 'nara nt'udi pa nú'u hingyá gamfri. Pe nura ora dí manbahh rá noya Ajuq, dí umfu ra ts'ofo de rá hmate Ajuq nú'u to'o camfri, pe nu'u tó'o hingui ne da gamfri, hingui ne nehe da hñanga nú'a ra ts'ofo'a.

²³ Nu'bh ja ri hmunts'ih gatho'ih guí ñah co ya hñaqui nú'u hingui fadi, nepu da zøhø 'ra nú'u hints'a di patua rá noya Ajuq, o da zøhø 'ra nú'u hindya gamfri, ¿ha gue hinda 'ñena'u gue xcá 'be ri mfenihh?

²⁴ Pe nu'bh núju dí muntshu ne dí manbahh rá noya Ajuq ne da zøhø 'na hindra gamfri, o 'na hints'a di patua rá noya Ajuq, nu'bh co nú'a da 'yøde di hmq, da unse nguenda de yá ts'oqui.

²⁵ Nu'bh nú'u ya ja'i'u da baqdi te gra 'mui yá coraso, ne nu'u 'bestho da ndandiñahmu ne da xcambeni Ajuq. Nepu nu'u da 'ñeñ'a'ih, xi ma-juqni Ajuq 'bui con gue'ahh.

Beñhu gui 'yøthu gatho xá hño ngu rí 'ñehe

²⁶ Nu'bh zi cuhh, ¿te da za gui 'yøthu ora grí muntshu? 'Ra de gue'ahh gui tuth ya jahña, nu ma'ra de gue'ahh gui nxahnatehh, nu ma'ra de gue'ahh gui mañhu nú'a xa 'ñu't'ahh Ajuq. Nu ma'ra de gue'ahh gui ñah de ya hñaqui nú'u hingui fadi, ha nu ma'ra de gue'ahh gui mañhu te rí bønga nú'u ya noya'u. 'Yøthu gatho pa ma'na da te ri jamfrihu.

27 Nu'bu gui ñaqh de ya hñaqui hingui fadi, da za
gui ñaqh hønse yoho o hñu de gue'ahu, pe 'rama'na
gui ñaqh, ne da 'mahni'na nú'q to'o da 'ra'tsi pa da
fadi te rí bønga nú'u ya noya'u.

28 Y nu'bu di jo'oní to'o da 'ra'tsa nú'u ya noya'u,
nu'bu nú'u to'o ne da ñq de 'nara hñaqui hingui
fadi, odi ñq ja ra hmunts'i, ma'na xá hño dá ñaqseui
Ajuq.

29 Y nú'u to'o manbabi rá noya Ajuq, dá ñq hønse
yoho o hñu, y nú'u to'o øde nú'q te maqñ'u, dá hñuxa
nt'øde xá hño pa da badi ua gue'aq ma o hina.

30 O nu'bu 'nara cu manbabi rá noya Ajuq, ne 'bu
Ajuq da umbabi ra mfadi ma'na ra cu di 'buhni,
nu'bu, nú'q to'o mi ñq ra medi, ya odi sigui da ñq,
pa njabu da za da ñq nehe nú'q ma'na ra cu.

31 Nu'u tó'o xa t'umba ra mfadi pa da manbabi rá
noya Ajuq, da za da manbabi, hønse gue 'rama'na
da ñq ha, pa njabu gatho nú'u ya cu di øde da za da
batua xá hño rá noya Ajuq, ne ma'na da za da te yá
jamfri.

32 Nu'q tó'o manba rá noya Ajuq, go padise ua rí
'ñepi da ñq o hina.

33 Ngue'aq Ajuq ri ho ga øthu ma hmunts'i hñu ngu
rí 'ñehe, ne di o rá 'ñu nú'q ga øthu.

Mahyoní ga øthu ngu xa nzai øt'a ja yá hmunts'i
gatho nú'u ma'ra ya cu.

34 Oguí hopabihu ya 'behñq da 'mai ne da manba
rá noya Ajuq ja ya hmunts'i, ngue'aq pa gue'u otho
ra nsequi da 'yot'a njabu. Dá hñoga'ñøde haq, ngu
manga rá ley Ajuq.

35 Nu'bu ya 'behñq ne da 'yot'a 'nara nt'ani, dá
'yamba yá dame ja yá nguse, ngue'aq hini hnequi

xá hñó 'bá 'nara 'béhña da 'mai ne da ña madetho de ja ra hmunts'i.

36 Bensehu gue nurá noya Ajuá hingo pa gue'asehu, ne hingo ja xa nexpu pa go gui 'yøt'asehu nú'a guí nehu.

37 Nu'bá nu'ahu xi majuqni guí hænpahu rá ts'edi ne rá mfaqdi ra Mäca Ndähi pa gui mänbahu rá noya Ajuá, nu'bá ma gui pädihu xá hñó gue nuya noya dí op'ahu go guehya 'raya hmanda xa 'bépcagui ma Zidadahu ga xi'ahu.

38 Pe nu'a tó'o hinda ne da gamfri núna dí mä, nixi gue'a hinda ma da jamfribi nú'a da mä nehe.

39 Hangue ma zi cu'ihu, 'yøthu 'nara ts'edi pa gui mänbahu rá noya Ajuá, ne oguí hacuahu nú'u ya cu ña de ya hñäqui nú'u hingui fädi.

40 Ne 'yøthu gatho xá hñó ngu rí 'ñehe.

15

Ra Zidada Jesucristo bi yopa nte de ra du

1 Ha nubyá zi cuhu, dí ne ga yopa ben'ahu de nú'a ra mäca hoga noya ya stá xi'ahu. Y nu'ahu xcá hñänihu ne xcá camfrihu xá hñó.

2 Y po nuna ra hoga noya stá xi'ahu, ya xcá mpøhøhu. Hangue sigui gui camfrihu, ngue'a hinda 'meditho nú'a ri jamfri xcá pe'tshu, ngue'a nú'a dá xi'ahu gue'a majuqni.

3 Nugui dá u't'ahu ngu nú'a bi t'utcagui nehe. Nú'a ra nt'udi xi ra dängui dá u't'ahu, dá xi'ahu gue ra Zidada Jesucristo go gue'a bi du pa bi hñäasca ma ts'oquihu, ngu xqui nt'ofo ja ra Ndaxjua T'ofo gue njabu mi ma da thogui'a.

4 Nehe dá xi'ahh gue nu'á bi t'agui, pe rá hñupa'á bi yopa nte de ja ra du, ngu xqui nt'ofo nehe.

5 Ne 'mefa de ya xqui yopa nte'á de ja ra du, bi ntheui ra cu Pedro pa bi hyandi. Nepu 'mefa bi hyanda gatho nú'u ma'ra yá nxadi.

6 Y de gue'á, 'na'qui xqui munts'a thogui cat'a nthebe ya cu, y gatho'u bi hyandi nehe'á. Y ndunthi de gue'u tetho asta núbya dí op'a'ih, ha nu ma'ra ya xa du.

7 Nepu 'mefa bi hyandi nehe ra zi cu Cobo. Nepu gatho nú'u ma'ra ya apostol bi hyandi'á.

8 Y 'mefa de gatho'u dá handi nehega, bi hnequi ja ma 'ñu'á, masque nugui ndrí nja ngu 'nara zi ñaxca batsi.

9 Nú'u ma'ra ya apostol xi ma'na ya dangui yá nsu de guecagui, ngue'á nugui, ni ts'u hiní 'ñepcagui da t'engagui gue drá apostol, ngue'á xi stá Ø'tua ra nts'o'mai ya gamfri.

10 Pe nugui dí padi gue Ajuq xi ra dangui rá hmate pa guecagui, ngue'á nú'á ra 'mai ndí pe'tsa ma'met'o ya hinga gue'á dí pe'tsbya. Ngue'á Ajuq bi patca ma 'mai ne bi 'racagui 'nara 'ra'yo 'mai. Y nú'á bi 'yot'e con guecagui hinxa 'meditho, ngue'á nugui ma'na stá mpefi de gue nú'u ma'ra ya apostol. Pe hingo de ma ts'edise stá Ø'ta nú'á ra 'befi'á, nu Ajuq xi ra dangui rá hmate con guequi, go gue'á xa 'yot'a gatho nú'á ra 'befi'á.

11 Nu'bu nugui dí zo'ahh o nú'u ma'ra ya apostol, guet'á ra noya dí mañhe mahyegui, ne go guet'á xcá camfrih.

Ma da yopa nte nú'u xa du

12 Nuje stá xi'ahe gue ra Zidada Jesucristo bi yopa nte de ja ra du. Nu'bá, ¿hanja 'ra de gue'ahá guí eñhá gue ya hinda za da yopa nte nú'u tu?

13 Nu'bá hinda za da yopa nte ma'na'qui nú'u tu ngu guí mañhá, nu'bá nixi ra Zidada Jesucristo hinxax yopa ntehmá 'bá.

14 Y nu'bá hinxax yopa nte ma zi Hmuhá ra Jesucristo, nu'bá hinte dri muuihma nü'a dí u't'ahe, nixi hinte dri muui nü'a xcá camfrihá 'bá.

15 Nu'bá hinda za da yopa nte nú'u tu, nu'bá hingue majuāni nü'a gra māhmāhe de nü'a xa 'yøt'a Ajuá. Nuje dí māñhe nü'a majuāni gue Ajuá bi 'yøt'e pa bi yopa nte ma Zidadahá ra Jesucristo de ja ra du, pe 'bá hingue majuāni gue Ajuá ri japi da yopa nte nú'u xa du, nu'bá njabá hinxax japi xa yopa ntehmá ra Zidada Jesucristo.

16 Nu'bá nü'u xa du hinda ma da yopa nte, nu'bá nixi nuse ra Zidada Jesucristo hinxax yopa ntehmá 'bá.

17 Nu'bá Ajuá hinxax japi xa yopa nte ma zi Hmuhá ra Jesucristo de ja ra du, nu'bá nuri jamfrihá hinte dri muuihma, ne gri duda ri ts'oquihá nehe.

18 Nu'bá di njahmábhá, nu'bá gatho nü'u xa du masque xa gamfri ma zi Hmuhá ra Jesucristo, nu'bá xa 'medihma.

19 Nu'bá nsøcthó nübya dí tehúa ja ra ximhai dí tø'mhá ya hño da 'racjá ra Zidada Jesucristo, ne nurá ñoho ra te ya hinte dí tø'mhá ga hañhá de gue'a, nu'bá nujá xi dyá huecatehá de gatho ya ja'i ngue'a hinte dí tø'mhá.

20 Pe nu'a xi majuāni, nura Zidada Jesucristo bi yopa nte de ja ra du, ne go gue'a xi rá mudi bi nuhu

de gatho nú'ʉ xa du.

21 Po rá ts'oqui 'natho ra 'ñøhø, hangue gatho ya ja'i pe'tsi te da du. Pe 'natho ra 'ñøhø nehe nú'ã to'o bi 'yøt'e pa da yopa nte ma'na'qui nú'ʉ tu.

22 Ngue'ã nujú yá båtsiguihʉ ra Adá, hangue dí tuhʉ nehe ngu bi du'ã, ngue'ã por nú'ã ra ts'oqui bi 'yøt'e'ã hangue bi nja ra du. Pe nubyá ya drí 'nathohʉ co ma zi Hmuhʉ ra Jesucristo, hangue ma ga yopa ntehʉ nehe ngu bi nja'ã.

23 Ma zi Hmuhʉ ra Jesucristo go gue'ã xi rá mʉdi bi yopa nte de gatho, ngu xqui 'ye'mba Ajuã. Nepʉ nujú stá camfrihʉ'ã, nu stua yopa pengui'ã ma ga yopa ntehʉ nehe 'mefa con gatho nú'ʉ ma'ra xa gamfri. Go gue'ã xa 'ye'mba Ajuã nehe.

24 Y de gue'ã ma da nja ra ngaxhmai, nu sta uadi ma zi Hmuhʉ ra Jesucristo da huatua yá hmanda gatho nú'ʉ ri ndã ne gatho yá nsu'ʉ ne yá ts'edi'ʉ. Numa zi Hmuhʉ ra Jesucristo ma da ndã, nepʉ da yopa 'yent'ua ja rá 'ye Ajuã rá Dada ma'na'qui nú'ã ra hmanda xqui t'ent'ua ja rá 'ye.

25 Ngue'ã numa Zidadahʉ ra Jesucristo pe'tsi ma da ndã asta hinda hyandi gue ya xi bi ntate de gatho yá ncontra.

26 Y nu'ã rá ngats'i ra ncontra ma dra huati, go gue'ã ra du.

27 Ja ra Macea T'ofo ma gue Ajuã bi 'yent'ua ja rá 'ye ma zi Hmuhʉ ra Jesucristo gatho nú'ã te ja ne nú'ʉ 'bui nuni mahets'i ne nuua ja ra ximhai. Pe nu habʉ ena gue gatho bi t'ent'ua ja rá 'ye, dí pahʉ gue Ajuã ra Dada hingui 'bui de ja rá hmanda ma zi Hmuhʉ ra Jesu, ngue'ã nura Dada go xa umbabi ra ts'edi'ã.

28 Y nu sta uadi da ntate ra Zidada Jesu de gatho ya hmarda, nu'bá nu'á ma da 'mái nehe ja rá hmarda rá Dada nú'a to'o xa 'yent'ua ja rá 'ye gatho nú'a te ja ne nú'u 'buí, pa njabü Ajuá ra Dada go gue'a ma da manda gatho.

29 Nu'bá hinda yopa nte nú'u xa du ngu guí mañhü, nu'bá ¿pa te ri nxistehe 'ra por nú'u xa du? 'Bu xi majuñani hingui tsa da yopa nte nú'u tu, nu'bá ¿hanja 'ra ri nxistehe por gue'u?

30 Nuje nu'ara za ora da za ga thamfrihe ga thohe 'nara ts'othogui. Pe nu'bá hinda yopa nte nú'u tu, nu'bá hinte ri muui gra 'yohe njabü.

31 Nugui xi majuñani hyastho thongagui pa da thogui. Dí xi'ahü njabü zi cuhü ngue'a dí padi gue xi guí camfrihü xá hño ma zi Hmuñhü ra Jesucristo.

32 Xi stá ntun'be nuya ts'oja'i de guecua Efeso. Ha nu'bá stá øt'a njabü pa ma hñose de guecua ja ra ximhai, xi'bá xa hyogaguihma, nu'bá ¿te dí tähaga 'bá hinda yopa nte nú'u tu? Nu'bá, ma'na xá hño ga ena ngu enga 'ra: "Ma ga ñuñhü ne ma ga ntsithehü, cabü rixudi ndamáni ma ga tuhü."

33 Oxqui hophü to'o da hya'ahü, ngue'a nu'a tó'o da ntsixui ya ts'oja'i, da japi da nts'oqui nehe.

34 Xi da pe'tshü 'nara hogá mfeni xá hño ngu rí 'ñehe. 'Yohü xá hño, oguí øthü ya ts'oqui. Dí ma njabü ngue'a 'ra de gue'ahü nixi xcá camfrihü Ajuá. Dí xi'ahü njaua pa xámä da nja ri tsahü de nú'a guí øthü.

Hanja ma da yopa nte nú'u xa du

35 Tsa 'ra de gue'ahü gui 'ñeñhü: Nú'u xa du, ¿hanja da za da yopa nte? ¿Tengu nú'a ra ndo'yo da me'tsi'u 'buí?

36 Pøde nu'ahu otho ri mfeniha. ¿Ha gue hinguí pahu gue nú'q ra nda guí pothu, mahyoni 'met'o da 'ya, nepu ja da c'onts'a nú'q ra 'ra'yo 'bai gá ndapo?

37 Ora guí pothu ra trigo o ma'na ra nda, nú'q guí pothu gue'q 'nara ndatho, pe nu sta c'onts'i ya dra ndapo.

38 Pe nu Ajuq go gue'q ri japi da nte nú'q guí pothu ne ri umbabi rá 'bai cada 'nara nda ngu nú'q xa 'yε'mbi.

39 Njabu nehe numa ngøhu hinga mahyεgui ngu yá ngø ya mbo'ni, y 'na'ñó yá ngø ya ts'ints'u nehe. Y ya huq 'na'ñó nehe yá ngø'u.

40 Njabu nehe nú'u bí 'bu mahets'i 'na'ñó yá 'bai, ha nú'u dí 'buhuua ja ra ximhai 'na'ñó ma 'baihu con gue'u, y 'rama'na'ñó yá hotho'u con guecju.

41 Nehe nura hyadi 'na'ñó rá ñot'i, ha nura zana 'na'ñó rá ñot'i nehe. Nehe 'na'ñó yá ñot'i ya tsø, ne cada 'na de gue'u 'rama'na'ñó gra yot'iu.

42 Nehe ma ga njahubu nu xcrá yopa ntehu de ja ra du. Numa ndo'yo dí hahubya ma da nt'agui ja ra hai ne da 'ya, pe de gue'q nura ndo'yo'q ma da yopa nte ma'ra'yo y ya hinhya'mu ma da du.

43 Nubyá hini hnequi xá nsunda nuna ma ndo'yohu ma da nt'agui, pe nu sta yopa nte ma'ra'yo ha, ma da hnequi xi strá nsunda. Nuna ma ndo'yohu hingui ja rá ts'edi ma da nt'agui, pe nu sta yopa nte ma'ra'yo, ya di ja rá ts'edi.

44 Ma da du nuna ma ndo'yo dí hahubya, pe nu xcrá yopa ntehu ma ga pe'tshu ma'na'ñó ma ndo'yohu. Nubyá dí hahu nuna ndo'yo ngue'q dí 'buhuua ja ra ximhai, pe nu xcrá yopa ntehu ma ga pe'tshu ma'na ra ndo'yo ngue'q ma ga 'buhuni

mahets'i.

45 Xa nt'ofo ja ra Macea T'ofo ne ena njaua: Nú'á ra mədi 'ñøhø go gue'á ra Adá, nú'á Ajuá bi umbabi rá te, y'mefa bi zøhø ma'na ra 'ñøhø mi ngu ra Adá, pe nuse'á umba ra 'ra'yo te ya ja'i, y go gue'á ma Zidadahá ra Jesucristo.

46 'Mət'o bi t'acjü 'nara ndo'yo de guecua ja ra ximhai, nepü 'mefa ma dí t'acjü 'nama 'ra'yo ndo'yohü nuni mahets'i.

47 Nu'á xi ra mədi 'ñøhø bi 'məi, Ajuá bi hyoqui de guecua ja ra ximhai dega hai, ha nu'á rá ñoho ra 'ñøhø bi njá'iua ngu ra Adá, nu'á bá ehe de mahets'i.

48 Ngu bi nja ra Adá bi thoqui dega hai nuua ja ra ximhai, necjü nehe drí nhyaχhü'á. Ha nura Zidada ra mengu mahets'i, hangue necjü ma grá menguhüni ne ma grá hñá'tsuahü rá 'bai'á.

49 Njabü ngu drí hñáts'ihübya ngu rá 'bai ra Adá xa thoqui dega hai, njabü nehe ma grá hñáts'ihü ngu rá 'bai ma Zidadahá nú'á bí 'bui mahets'i.

50 Dí xi'ahü zi cuhü gue hinda za ga cüthü nuni mahets'i habü bí manda Ajuá co nuna ma jihü ne nuna ma ndo'yohü dí hahübya. Ngue'á nuna ndo'yo dí hahübya ma da nhayai ne hingui tsa da nte pa nzantho.

51 Nubyá ma ga xi'ahü nú'á bi xica Ajuá ne hinxcá pæthü, gue hinga gatho ya ja'i de ra ximhai ma da du, pe gatho mahyegui ma dra patca ma 'baihü.

52 Masectho ma da njabü, ngu 'na ts'ant'i ma dahü, nú'á ra ora sta 'be ra trompeta de Ajuá de rá ngáts'i ra ximhai. Nu stí nt'øde nú'á ra trompeta'á gatho nú'ü ya cu xa du ante da yopa 'ñehe ma

Zidadah^h ra Jesu, ma da yopa nte'^h co 'nara 'ra'yo ndo'yo nú'^q hinhya'm^h ma da nts'oqui. Y núj^h gra 'b^hath^hua ja ra ximhai, 'bestho ra ora'a da mpadi ma 'baih^h nehe.

⁵³ Ngue'a mahyoni da mpadi nuna ma ndo'yo dí hah^h ma da nhayai, pa ga pε'tsh^h 'nara ndo'yo nú'^q hinhya'm^h da nts'oqui. Ha nuna ma ndo'yo dí hah^h nuna ma da du, mahyoni da mpadi co ma'na ra ndo'yo nú'^q hinhya'm^h da du.

⁵⁴ Ha nu stí njab^h ma ndo'yoh^h da mpadi co ma'na ra ndo'yo nú'^q hinhya'm^h da nts'oqui ne hinhya'm^h da du, nu'b^h ma da nja ngu nú'^q huxa ja ra M^haca T'ofo hab^h ena njaua: "Nura du bi 'b^hedi ne bi nhuati pa nz^hantho."

⁵⁵ Ne ena: "¿Hab^h jabya rá ts'edi ra du? ¿Hab^h jabya gatho nú'^q mi øt'e?"

⁵⁶ Ra ts'oqui go gue'a ri jacj^h ga tuh^h, ne ra ndaxjua ley go gue'a ri umba ra ts'edi ra ts'oqui.

⁵⁷ Pe nubyá, ga umf^hua njam^hadi Aju^q ngue'a numa Zidadah^h ra Jesucristo go gue'a bi 'yøt'e pa dá tapabih^h ra du.

⁵⁸ Hangue nubyá, ma zi hm^haca cu'i^h, xi da camfrih^h xá hñó con gatho ri m^hih^h. Xi da mpεfih^h nz^hantho ja rá 'b^hefi ma Zidadah^h, ngue'a nu'ah^h ya guí pah^h gue hinda ma da 'meditho gatho nú'^q ra 'b^hefi xa 'racj^h a pa ga pεfih^h.

16

Ra mfats'i hmunts'i pa ma'ra ya gamfri

¹ Nubyá ma ga xi'ah^h de nú'^q ra mfats'i guí munsh^h pa guí pεmpah^h ya cu me Jerusale. 'Yøth^h nehe ngu nú'^q stá 'b^hepa ya cu me Galacia da 'yøt'e.

² Tat'a domingo cada 'na de gue'ah^u 'uecj^u 'na tui nū'q xcá tāhāh^u, ngu nū'q rá ndunthi bi 'ra'ah^u Aju^u. Ne gui hāxh^u ja ra nij^u pa ja da hmunts'ini, pa njab^u nu xcrá mab^u hingue ja ra ora'q^u gui munts'a ri mfats'i^uh^u.

³ Ne de ante ga mab^u, dí ne gui huanh^u 'raya cu pa nu xcrá tsømb^u ga umbabi'^u 'nara he'mi pa da hñ^ua'tsua nū'^u ya cu me Jerusale nū'^u to'o ma dua ts'ocua nū'q^u ra mfats'i^uh^u.

⁴ Ha nu'b^u ga handi gue xá hñ^o ga ma nehe, ga mε'be'^u.

Ra apostol Pablo ri hñ^oqui pa da ma dua c'a'tsa ya gamfri

⁵ Stá beni nehe ga ma ga c'a'tsa ya cu nuni Macedonia, hangue 'met'o ma ga 'rani de guehni.

⁶ Stá beni ga 'b^uai con gue'ah^u ndunthi ya pa, y 'b^u da zahma, ga 'b^uai con gue'ah^u asta hinda thogui ya pa de ya tse, nep^u de gue'q^u da za gui faxcah^u ne gui nexcaguih^u nu hab^u grá ma.

⁷ Núbya xcrá mab^u, hindí ne hōnse ga hant'a'i^uh^u ne 'bestho ga thogui. Nu'q^u dí ne, ga 'b^uai con gue'ah^u 'raya pa 'b^u njab^u rá paha ra Zidada.

⁸ Pe ma ga cohi de guecua Efeso asta da zø ra pa de ra Pentecosté.

⁹ Ngue'q^u nu de guecua xi xa xogui ya gosthi pa ga manbabí rá noya Aju^u, ne ndunthi ya xa gamfri. Pe nehe 'b^uai ndunthi ya ncontra.

¹⁰ Ne nu'q^u dí xi'ah^u, nu sta zømb^u ra cu Timu, suh^u xá hñ^o pa da 'm^uai te rá 'ñenithoh^u ne hinda du rá m^uai, ngue'q^u ne'q^u pepabi Aju^u ngu dí pepabi nehe.

¹¹ Hangue por gue'q^u oxqui ma grí 'ñenithoh^u de gue'q^u. Y nu stua pengui'q^u, bá nets'i^uh^u co ra johya

pa da 'ñe da c'ascagui ma'na'qui, ngue'ä nugui dí tø'mi da zøhø'ä co nú'ü ma'ra ya cu ma dua 'ñoui.

¹² Ha nura zi cu Polo xi stá bøntebi da mabü ne da meui nüyü ma'ra ya cu dua tsøñ'ahü. Pe hinxa ne xa mabü. Bi xi qui gue ma da mabü da c'ä'ts'ahü nú'ä ra pa'ä da nja rá luga.

Ra nzénjua pëhna ra apostol Pablo mi uadi ra carta

¹³ Xi da nsuhü de yá ts'o'bëfi ra ts'ondahi, ne xi da pë'tshü 'nara jamfri. Oxqui tsuhü nú'ü to'o ri utsa'ihü, 'yøthü ra ts'ëdi pa guí 'yøthü nú'ä xá hñö.

¹⁴ Gatho nú'ä gui 'yøthü, 'yøthü co ra hmäte.

¹⁵ Zi cuhü, ya guí pähü gue nura zi cu Teba ne con gatho yá ja'i de rá ngu, go gue'ü xi ya mëdi gamfri de guepu Acaya. Ne guí pähü gue nú'ü de yá pahase xa 'mhi pa da maxa ya cu.

¹⁶ Dí bante'ihü gui 'yøtehu nú'ü ya zi cu'ü, ne nú'ü ma'ra to'o pëpabi Ajuä ngu'ü. 'Yøtehu nehe nú'ü ma'ra to'o fax'ahü ja rá 'bëfi Ajuä ne gatho nú'ü to'o pëpabi'ä.

¹⁷ Xi drí johya ngue'ä bi zøhø de guecua ra cu Teba ne ra cu Nato ne ra cu Acaico, ngue'ä xa 'yøtcagui nú'ä hinxa za xcá øthü.

¹⁸ Nuya ya cuyü xi bi hñubga ma mäi ngu xa hñup'a ri mäihü nehe. Numansuhü nuya cuyü ngue'ä go guehyü 'rayá hogá mëfi Ajuä.

¹⁹ Nuya cu de guecua Asia ri fat'ajua'ihü. Nehe ra zi cu Aquila ne ra zi nju Prisila xi pëhn'ahü ndunthi ra nzénjua, nú'ahü guí 'buhü co ra Zidada ngu nja nehe'ü. Nehe pëhn'ahü ndunthi ra nzénjua nú'ü ya cu ri munts'i ja yá ngu'ü.

20 Ne ri fat'ajua'iħ gatho ya cu de guecua. Ne nzεnjuahħ 'na ngu ma'na co 'nara nthħfi dega hmate.

21 Nugui drá Pablo, de ma 'yεsε dí op'a'iħ nuna nzεnjuia.

22 Nehe dí xi'ahħ, nu'u tó'o hini mädi ma Zidadahħ ra Jesucristo, dá t'equ pa da zatua rá cu ε Ajuā. Ra Zidada ya ma da zøħø.

23 Y nubyá, ma Zidadahħ ra Jesucristo da max'a'iħ.

24 Dí pεhn'ahħbħ ma hmate de ja rá thuhu ma Zidadahħ ra Jesucristo. Njabħ gue'q.

**Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomí,
Mezquital)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b